

УПРАВЛЯВАЩ
ОРГАН

МИНИСТЕРСТВО НА
РЕГИОНАЛНОТО
РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВО
ТО

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

НАЦИОНАЛЕН
ПАРТНИРАЩ ОРГАН

АГЕНЦИЯ ЗА
МЕЖДУНАРОДНО
СЪТРУДНИЧЕСТВО И
РАЗВИТИЕ НА
РЕПУБЛИКА ТУРЦИЯ

БЪЛГАРИЯ – ТУРЦИЯ ПРОГРАМА ЗА ТРАНСГРАНИЧНО СЪТРУДНИЧЕСТВО (ИПП)

НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Покана за подаване на предложения

№ 2007CB16IPO008 – 2009 – 1

Краен срок за подаване на предложения: 28 декември, 2009 г.

⚡ ВАЖНО

Настоящият превод на Насоките за кандидатстване на български език има за цел единствено и само да улесни потенциалните бенефициенти в процеса им на запознаване с изискванията и възможностите на поканата за набиране на проектни предложения. При неясни текстове, моля, направете справка в английския вариант. При разминавания, неточности и пропуски между българския и английския текст, последният има предимство.

Английският текст на настоящите Насоки за кандидатстване е официалната версия, одобрена от Съвместния комитет за наблюдение.

Съдържание

Съдържание	3
Правно основание	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
1 Обща информация	5
1.1 Преглед на Програмата за трансгранично сътрудничество (ИПП) България – Турция	5
1.1.1 Допустима за финансиране трансгранична зона	5
1.1.2 Програмна стратегия	6
1.1.3 Цели на програмата	7
1.1.4 Приоритетни оси на програмата	7
1.2 Структура за изпълнение на програмата	8
1.3 Финансова помощ по програмата	9
1.3.1 Финансова помощ по Първа покана за подаване на предложения	9
1.4 Държавни помощи	9
1.5 Проекти, генериращи приходи	9
2 Правила за участие към Поканата за подаване на предложения	10
2.1 Обща информация	10
2.2 Критерии за допустимост	12
2.2.1 Допустимост на кандидатите (водещ партньори и други партньори)	12
2.2.2 Допустимост на дейностите	16
2.2.3 Допустимост на разходите	25
Списък на допустимите разходи	27
БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ 1: Административни разходи по проекта – максимум 25% от общите допустими разходи по проекта.	27
БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ 2: Пътни разходи и разходи за престой – максимум 15% от общите допустими разходи по проекта	27
БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ 3: Среци, конференции, събития	28
БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ 4: Информация и публичност	28
БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ 5: Външни експерти и одит	28
БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ 6: Инвестиции	29
БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ 7: Други – максимум 15% от общите допустими разходи по проекта	30
2.3 Как да кандидатствате	31
2.3.1 Как да получите пакет с документи за кандидатстване	31
2.3.2 Как да попълните Формуляра за кандидатстване и неговите Приложения	32
3 Приложения	39
3.1 Приложения (А)	39
3.2 Подкрепящи документи (Б)	39
3.3 Документи с информативна стойност (В)	40
4 Къде и как да изпратите кандидатурата си	40
5 Краен срок за получаване на предложенията	41
6 Оценка и подбор на предложенията	41
7 Договаряне	52
Речник на термините	53
Списък на съкращенията	54

Нормативна база

При изготвянето на тези Насоки за кандидатстване бяха спазени следните нормативни разпоредби:

Основна нормативна уредба от страна на ЕС

- Регламент (ЕО) **№ 1085/2006** на Съвета от 17 юли 2006 г., създаващ Инструмент за предприсъединителна помощ – общ регламент за ИПП;
- Регламент (ЕО) **№ 718/2007** на Комисията от 12 юни, 2007 г. относно прилагането на Регламент (ЕО) № 1085/2006 на Съвета от 17 юли 2006 г., създаващ Инструмент за предприсъединителна помощ – прилагащ регламент за ИПП (ИПП ПР);

Основни правила на програмата

- • Програма за трансгранично сътрудничество (ИПП) България – Турция 2007 г. -2013 г., одобрена от Комисията на 20.12.2007 г. с референтен номер на програмата CCI 2007CB16IPO008;
- Финансово споразумение между Комисията на Европейските общности и правителството на Република Турция.

Национално законодателство

В допълнение на правните норми по линия на ЕС и правилата на Оперативната програма, следва да се спазват и националните нормативни изисквания. Няколко примера:

- действащо национално законодателство регулиращо конкретни области, например интервенции в околната среда, природно и културно наследство, строителство и др.

Моля, обърнете внимание на това, че всички тези нормативни изисквания трябва да се спазват от кандидатите както по време на изготвянето на проекта, така и в процеса на неговото изпълнение.

1 Обща информация

Настоящите Насоки за кандидатстване целят да предоставят практическа информация за потенциалните бенефициенти по Програмата за трансгранично сътрудничество (ИПП) България – Турция

Това е най-практически ориентираното ниво на документация, необходима за успешното подаване на предложение за проект по тази програма. Насоките за кандидатстване предлагат информация относно начина на попълване на формуляра за кандидатстване, финансовия (бюджетен) и свързани с него формуляри, процедурата за кандидатстване, критериите за подбор на проекти, процедурата по вземане на решения и други практични съвети.

⚡ ВАЖНО

Моля, обърнете внимание – това не е Програма „ФАР“ на ЕС или Съвместен фонд за малки проекти. По тази причина, моля, изчетете внимателно тези Насоки за кандидатстване, за да се избегнат грешки!

1.1 Преглед на Програмата за трансгранично сътрудничество (ИПП) България – Турция

Тази програма е съфинансирана от Европейския съюз чрез Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП) и от България и Турция чрез принос от държавните им бюджети, и, където е уместно, от потенциални бенефициенти по проекти.

Програмният документ, изготвен съвместно от двете страни чрез широко партньорство с национални, регионални и местни заинтересовани страни, беше одобрен от Европейската комисия на 20 декември, 2007 г. (Решение № C(2007) 6477). То поставя общата рамка за подпомагане чрез ИПП в трансграничната зона, която програмата обхваща.

Програмният документ можете да намерите в интернет на адрес www.bgregio.eu и <http://soi.tika.gov.tr>

Програмата е продължение в развитието на трансграничните инициативи на ЕС, отразени в инициативата „Външни граници“ и Програма ФАР – Трансгранично сътрудничество между България и Турция.

По-долу е дадена информация за видовете допустими проекти, дейности и бенефициенти, бюджетната разбивка по приоритетни оси и ключови области на интервенция.

1.1.1 Допустима за финансиране трансгранична зона

Допустимата за финансиране зона на сътрудничество се определя в съответствие с правилата за ИПП, указани в Регламент № 1085/2006, според който само районите на ниво III от Класификацията на териториалните статистически единици (NUTS III) или еквивалентни на тях са допустими за финансиране по програмите за трансгранично сътрудничество. В България административно-териториалните единици, съответстващи на NUTS III, са области, определени чрез Закона за административно-териториалното устройство на Република България. В Турция еквивалентът на административно-териториалните единици по NUTS III са провинциите, определени с Решение на Министерски съвет (на Турция) № 2002/4720.

Допустимата за финансиране зона на трансгранично сътрудничество включва всички общини в областите **Бургас, Ямбол и Хасково** от българска страна и провинциите

Едирне и **Къркларели** от турска страна. Зоната на сътрудничество между България и Турция покрива площ от 29032.9 км² с общо население от 1 561 984 души. Общата българо-турска граница се простира с дължина 288 км и 3 действащи гранични контролно-пропускателни пункта.

Географски обхват на зоната на сътрудничество

1.1.2 Програмна стратегия

ИПП заменя пет предишни предприсъединителни инструмента, а именно ФАР, ИСПА, САПАРД, Програмата за предприсъединителна финансова помощ за Турция и CARDS (Програма за помощ от Общността за реконструкция, развитие и стабилизация на Западните Балкани), като така обединява под обща правна рамка цялата предприсъединителна помощ. ИПП е разработен и за да приспособи по-лесно бенефициентите към различните цели и така да осигури целева и ефективна подкрепа според техните нужди и ниво на развитие.

Граничните райони често са изправени пред проблеми поради тяхното периферно географско разположение и относителна изолираност от националната икономика. В същото време развитието на вътрешния пазар в Съюза (и свободното движение на хора, стоки, услуги и капитал) изведе на преден план необходимостта от балансираното развитие и интеграция на европейските територии.

Програмата за ТГС цели да увеличи максимално специфичната стойност, която да бъде добавена в контекста на описаната рамка.

Програмната стратегия е разработена с акцент върху силните страни и използването на потенциалните възможности на района чрез определените приоритети и сфери на интервенция, като са взети предвид трансграничните нужди и възможности за сътрудничество.

1.1.3 Цели на програмата

Стратегията се стреми да обхване специфичните нужди на граничната зона, едновременно в краткосрочен и дългосрочен план, и да подкрепи следната **обща цел**:

Постигането на балансирано устойчиво развитие, изградено на основата на главните силни страни на българо-турската зона на трансгранично сътрудничество в принос към по-силно европейско сътрудничество и единство.

Общата цел на програмата, заедно с основните ѝ елементи, извлечени на базата на SWOT-анализ (анализ на силните и слаби страни, възможностите и заплахите), водят до формулирането на **следните специфични цели на Програмата ТГС ИПП**, които следва да бъдат взети предвид при изготвянето на проект:

- ***Специфична цел № 1: да се подпомогне устойчивото икономическо развитие в зоната на трансгранично сътрудничество на основата на сравнителните преимущества.***
- ***Специфична цел № 2: да се подобри общото социално развитие и да се насърчи социалното сближаване между хората и общностите.***
- ***Специфична цел № 3: да се подобри качеството на живота чрез ефективното използване на общите природни ресурси успоредно с опазване на ценностите на природното, културното и историческо наследство.***

Всяка от областите на развитие (икономическа, социална, културна и свързана с опазването на околната среда) представлява неделима част от понятието: „устойчиво развитие“, което съответства на общата цел на Програмата за ТГС. Проблемите на устойчивото развитие, от друга страна, ще бъдат решавани с интегриран подход, тъй като ограничените средства не позволяват да се отдели специално внимание и средства за всеки отделен проблем.

⚡ ВАЖНО

За повече подробности, свързани с програмната стратегия, моля обърнете се за справка към програмния документ.

1.1.4 Приоритетни оси на програмата

За да се постигнат целите, заложи в програмния документ, партниращите си страни заедно взеха решение по отношение на основните направления, върху които ще се съсредоточат интервенциите по тази програма. Тези основни направления се наричат „Приоритетни оси“ и са следните:

- ***Приоритетна ос 1: Устойчиво социално и икономическо развитие;***
- ***Приоритетна ос 2: Повишаване на качеството на живота;***
- ***Приоритетна ос 3: Техническа помощ.***

⚡ ВАЖНО

Само първите две приоритетни оси финансират проекти, подадени от кандидати, а третата цели да обезпечи правилното функциониране на управленските и изпълнителни органи на програмата.

Приоритетните оси се разделят на ключови области на интервенция, както следва:

Приоритетна ос 1: Устойчиво социално и икономическо развитие:

Мярка 1.1: Подобряване на връзките в социалното развитие и социалното сближаване;

Мярка 1.2: Повишаване на конкурентоспособността на икономиката;

Мярка 1.3: Инфраструктурна подкрепа за подобряване на икономическия потенциал на зоната на сътрудничество;

Приоритетна ос 2: Повишаване на качеството на живота

Мярка 2.1: Опазване на околната среда, природата, историческото и културно наследство;

Мярка 2.2: Изграждане на капацитет за устойчивото използване на природните ресурси, културното и историческо наследство.

1.2 Структура за изпълнение на програмата

Според съответния Правилник за ИПП, двете страни партньори са създали следните основни управленски и изпълнителни органи:

Управляващ орган – българското Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие“ в Министерството на регионалното развитие и благоустройството на Република България е Управляващият орган (УО). Управляващият орган отговаря за управлението и изпълнението на трансграничната програма в съответствие с принципите на доброто финансово управление.

Национален партниращ орган – турската Агенция за международно сътрудничество и развитие (TİKA) сътрудничи в съвместното програмиране, управление и изпълнение на програмата.

Съвместният комитет за наблюдение (СКН) е формиран от представители на национално, регионално и местно ниво от двете страни; осигурява надзора над програмата и е отговорен за нейната стратегическа адаптация.

Съвместен технически секретариат (СТС – централен офис) – базиран в Хасково (България). Той подпомага управленските органи на програмата при изпълнението на техните задължения и е основната връзка за контакт между програмата и потенциалните бенефициенти/партньори по проекти.

Съвместен технически секретариат (СТС – клон/информационни звена) – базиран в Едирне (Турция) като звено на СТС, чиято главна роля е да служи за местен контакт с потенциалните бенефициенти/партньори по проекти.

⚡ ВАЖНО

СТС – централният офис и неговият клон/информационно звено – са основните структури, които отговарят за предоставянето на информация и оказването на подкрепа на потенциалните бенефициенти.

1.3 Финансова помощ по програмата

Общият бюджет на програмата за програмния период 2007 г. – 2009 г. е **11 814 525 евро**, от които **10 042 346 евро** представляват размера на съфинансирането от ЕС. Остатъкът от **1 772 179 евро** са националният финансов принос от националните бюджети на страните партньори.

Моля, обърнете внимание на това, че финансовата помощ по програмата не е разделена нито по партньори, нито по допустим регион.

1.3.1 Финансова помощ по Първа покана за подаване на предложения

Общата сума предвидена по тази покана за подаване на предложения за двете приоритетни оси се разпределя както следва (в евро)

Приоритетна ос	Финансиране от Общността	Национално публично финансиране*	Финансиране общо
	(a)	(b)	(a)+(b)
Приоритетна ос 1	2 377 586	419 574	2 797 160
Приоритетна ос 2	2 971 983	524 468	3 496 451
ОБЩО	5 349 569	944 042	6 293 611

* Принос от националните бюджети на партньорските страни

Управляващият орган си запазва правото да пренасочва всички финансови ресурси в случай на по-малко подадени предложения за проекти или проекти с недостатъчно високо качество.

1.4 Държавни помощи

Дейностите с търговска цел и цел печалба не са допустими по тази Покана за подаване на предложения. В случай, че някои от дейностите ще носят печалба, тя ще бъде приспадната от безвъзмездната помощ и проектът ще бъде предмет на държавна помощ.

За тази цел следните изисквания трябва да бъдат изпълнени от бенефициентите по проектите:

- Когато се възлагат дейности на подизпълнител, за да се постигнат целите на проекта, договарянето трябва да се изпълни чрез прозрачна тръжна процедура, в съответствие с условията, указани в „Практическо[то] ръководство за договорни процедури, финансирани от общия бюджет на Европейските общности в контекста на външни действия“ (PRAG).
- Проектът не трябва да създава икономически преимущества за икономически оператор.
- Всички проучвания или други резултати от проекта следва да бъдат предоставени безплатно на всички заинтересовани физически и юридически лица по недискриминиращ начин.

Строго е забранено проучванията да се предоставят само на определени физически или юридически лица!

1.5 Проекти, генериращи приходи

Проекти, генериращи приходи, няма да бъдат финансирани по настоящата Покана за подаване на предложения.

2 Правила на Поканата за набиране на проектни предложения

2.1 Обща информация

Критерии за сътрудничество:

Проектите трябва да имат пряко ТГС въздействие, което се изразява в съобразяване с поне едно от следните условия, описани по-долу: съвместна разработка, съвместен екип, съвместно изпълнение и съвместно финансиране. Въпреки това, проекти, които изпълняват повече от един от критериите за сътрудничество, ще получат допълнителни точки в процеса на оценяване.

Съвместно разработка – това означава, че проектът трябва да бъде разработен в тясно сътрудничество между партньорите от двете страни на границата. Предложенията за проекти трябва ясно да интегрират идеите, приоритетите и действията на заинтересованите страни от двете страни на границата. Водещият партньор е координатор на процеса, но трябва да ангажира и други партньори от началото на процеса на разработка;

Съвместно изпълнение – това означава, че дейностите трябва да бъдат изпълнявани и координирани между партньорите от двете страни на границата. Не е достатъчно те да протичат паралелно. Трябва да има ясни, изпълнени със съдържание връзки между това, което се случва от двете страни на границата и редовен контакт между двете страни. Водещият партньор е длъжен да обезпечи правилната координация на дейностите, спазването на графика и постигането на подходящите нива на качеството;

Съвместен екип – това означава, че проектът не трябва да дублира функции от двете страни на границата. Затова, без оглед на това къде се намира лицето, трябва да има съвместно управление на проекта. Персоналът ще носи отговорност за дейностите по проекта от двете страни на границата;

Съвместно финансиране – бюджетът трябва да бъде разпределен между партньорите според извършваните дейности. Съществува само една банкова сметка на проекта за финансовото участие на ЕС и националният принос (която е под контрола на Водещия партньор). Водещият партньор отговаря за администрирането и разпределението на тези средства и отчетността по тяхното използване.

⚡ ВАЖНО

Проекти отнасящи се до повече от едно от посочените по-горе условия ще се оценява благосклонно.

⚡ ВАЖНО

Дейностите не трябва да се припокриват с вече финансирани дейности. От друга страна, съвместимост и допълняемост с тези дейности ще се оценява благосклонно.

⚡ ВАЖНО

Брой на предложенията за проекти и предоставена безвъзмездна помощ на всяка институция/организация:

По настоящата покана за подаване на предложение една институция/организация може да подаде максимум три предложения за проекти като Водещ партньор. Само най-високо оцененото предложение може да бъде финансирано. В случай, че отделна институция/организация подаде повече от три предложения за проекти като Водещ партньор, всички подадени предложения ще бъдат елиминирани.

⚡ ВАЖНО

Едно/отделно предложение за проект трябва да обхваща само една ключова област на интервенция. Това е задължително условие. Комбинация от дейности, обхващащи различни ключови области на интервенция не се допуска и ще доведе до директно елиминиране на проектното предложение.

Приложимо законодателство

Проектите трябва да са в съответствие с националното и европейското законодателство по отношение на равните възможности и опазването на околната среда. Проектът трябва също така да спазва европейските законодателни разпоредби относно информацията и публичността.

Бенефициентите имат възможност да възлагат договори на подизпълнители. Подизпълнителите са нито партньори, нито сътрудници, а са обект на предписанията, уреждащи възлагането на обществени поръчки в „Практическо[то] ръководство за договорни процедури, финансирани от общия бюджет на Европейските общности в контекста на външни действия“ (PRAG).

⚡ ВАЖНО

Когато бенефициентите по един проект възложат дейност/и, за да постигнат целите на операцията, договарянето трябва да се проведе чрез прозрачна тръжна процедура в съответствие съгласно условията на Регламент на ЕС 718/2007, член 121, а именно съгласно Практическото ръководство за възлагане на договори за външни действия на ЕО (PRAG).

⚡ ВАЖНО

Проектът трябва да включва дейности за информираност на обществеността и осигуряване на публичност на дейностите в съответствие с „Наръчник на ЕС за комуникационни средства и визуална идентификация при външни дейности“ (можете да го намерите на адрес: http://ec.europa.eu/europeaid/work/visibility/index_en.htm).

Финансирането по настоящата Програма се предлага на потенциалните бенефициенти чрез състезателна процедура. Управляващият орган, заедно с Националния партниращ орган и Съвместния технически секретариат откриват настоящата покана за подаване на предложения.

Тази покана за подаване на предложения цели да създаде стабилни партньорства в допустимата зона чрез финансирането на т.нар. неинвестиционни или „меки“ проекти (например проучвания, стратегии, семинари, обмен на ноу-хау и др.) и „инвестиционни проекти“ (като строителство, доставки и др.)

Подаването на проекти е отворено за всички потенциални бенефициенти, които отговарят на критериите за допустимост, описани по-долу.

2.2 Критерии за допустимост

За да бъде допуснат до кандидатстване за финансиране по програмата, един проект трябва да отговаря на три групи от критерии за допустимост:

- допустимост на кандидатите (виж подточка 2.2.1),
- допустимост на дейностите (виж подточка 2.2.2),
- допустимост на разходите (виж подточка 2.2.3).

2.2.1 Допустимост на кандидатите (водещ партньори и други партньори)

ВАЖНО

По тази покана за подаване на предложения, Кандидат означава група от Водещ партньор и партньори по проекта.

Принцип на водещия партньор: за всеки проект се избира „Водещ партньор“ (ВП) сред партньорите по проекта преди подаването на предложението за проект. Водещият партньор е физическо или юридическо лице в рамките на **допустимата гранична зона по Програмата**. Водещият партньор, като кандидатът, подаващ предложението, носи отговорност за разработването и представянето на проектното предложение, и подписва договора за безвъзмездна помощ (Приложение В) с Управляващия орган.

Водещият партньор поема следните отговорности:

- създава правила за взаимоотношенията си с другите партньори, които участват в операцията в рамките на споразумение, което включва, между другото, и условия, обезпечаващи добро финансово управление на отпуснатите средства по операцията, както и процедура за прихващане на недължимо платени суми;
- обезпечава изпълнението на цялата операция;
- прехвърля съответната сума от бюджета на партньорите, участващи в операцията в съответствие с партньорското споразумение и сертифицираните разходи;
- гарантира, че разходите, представени от партньорите, участващи в операцията, са извършени с цел да се изпълни операцията и съответстват на дейностите, за които партньорите по операцията са се споразумели;
- установява дали разходите, представени от партньорите, участващи в операцията, са валидирани от контролните по чл. 108 от Регламент (ЕО) № 718/2007 на Комисията от 12 юни 2007 г.;
- събира информация от партньорите по проекта, осъществява повторна проверка на верифицираните дейности спрямо напредъка по проекта и предава докладите на СТС;
- подписва споразумение за изпълнение на операцията с УО;
- информира УО за изменения в проекта.

Допълнителна информация за ролята и задълженията на Водещия партньор е посочена в договора за безвъзмездна помощ и образца на партньорско споразумение (Приложение А3);

⚡ **ВАЖНО**

Всеки проект трябва да включва поне един партньор от всяка страна на граничния регион. Проекти, които не отговарят на това изискване, няма да бъдат допускани.

Всички партньори носят пряка отговорност за изпълнението на проекта и не могат да действат като посредници.

Всички участващи организации, като кандидати по тази Покана за предложения, се наричат партньори. Помежду си партньорите следва да изберат един, който да бъде Водещ партньор. Всички партньори се считат и за кандидати.

2.2.1.1 Общи критерии на допустимост за кандидатите (Водещ партньор и други партньори)

(1) Водещият партньор и неговите партньори са длъжни да изпълнят всички общи критерии за допустимост, както следва:

- да представляват регистрирани по закон организации (юридически лица) **и**
- да са регистрирани в допустимия за финансиране трансграничен регион между България и Турция **и**
- да са организации с нестопанска цел **и**
- да принадлежат към една от следните категории:
 - местни/регионални/национални институции или звена на местни/регионални/национални институции, разположени в допустимата за финансиране зона. В случай, че местна/регионална/национална структура **не е и не може да функционира в качеството си на юридическо лице**, съответната централа с юридическа регистрация, ако такава съществува, следва да бъде партньор по проекта
- национални и регионални агенции (носещи отговорност на централно, регионално и общинско ниво)
- администрации на природни паркове
- местни/регионални дирекции по горите
- институции в областта на здравеопазването
- културни институции
- общински културни центрове
- регионални агенции по трудовата заетост
- неправителствени организации или организации с нестопанска цел (които не генерират приходи¹) като организации за подкрепа на бизнеса, местни предприемачески агенции, агенции за развитие, камари на търговията, агенции за развитие на информационните и комуникационни технологии (ИКТ), образователни, обучителни и научноизследователски и развойни институции, сдружения на работодателите и производителите, профсъюзи, държавни и публични агенции и организации
- образователни институции като университети, училища, колежи и библиотеки

¹ За приход се счита:

- в случай на безвъзмездна помощ за да дадено действие, изпишъкът от постъпления надхвърлящи разходите, направени от бенефициента, когато в отправено искане за окончателно плащане. Финансиране под формата на фиксирана сума или еднократно плащане трябва бъде направено така, че да априори да изключва приходи.

- Евро-региони
и
- Да носят пряка отговорност за подготовката и управлението на дейностите, без да действат като посредници.
и
- да не бъдат повлияни от потенциалния конфликт на интереси със съвместните структури на Програмата (Управляващ орган, Национален партниращ орган, Сертифициращ орган, Одитиращ орган, Съвместен комитет за наблюдение и, Съвместен управляващ комитет и Съвместен технически секретариат). Ако възникне подобна ситуация по време на изпълнението на договора, бенефициентът е длъжен веднага да информира Управляващият орган

⚡ ВАЖНО

Водещият партньор трябва да е регистриран в рамките на допустимия за финансиране регион между България и Турция най-малко **12 месеца преди крайния срок** за подаване на предложенията за проекти по текущата покана за подаване на предложения.

⚡ ВАЖНО

Максималният брой на партньорите по един проект не трябва да надхвърля десет (10), което включва и Водещия партньор.

Всички партньори трябва да подпишат партньорско споразумение с Водещия партньор, където са определени техните права и задължения. Партньорското споразумение трябва да бъде приложено към формуляра за кандидатстване. Образец на партньорско споразумение е приложен към настоящите Насоки (Приложение А3). Партньорите имат право да добавят допълнителни клаузи към партньорското споразумение в отделно приложение към него.

Всички партньори трябва да имат ясни роли в разработването на проекта и неговото изпълнение.

По тази покана за предложения по никакъв начин не се допускат за участие политически партии и организации.

2) Потенциалните кандидати няма да бъдат допуснати до участие по поканата за подаване на предложения, ако:

- а) са обявени в несъстоятелност или се намират в процедура по ликвидация, дейностите им са обект на съдебно разследване, са във взаимоотношения с кредитори, са замразили бизнес дейностите си, са обект на производство във връзка с дейността им, или се намират в каквато и да е аналогична ситуация, произтичаща от подобна процедура, предвидена в националното законодателство или правото на ЕС;
- б) осъдени са за нарушаване на професионалната етика с решение на съда, което има сила на *res judicata* (т.е. което не подлежи на обжалване).
- в) виновни са за сериозни професионални управленски грешки, доказани по какъвто и да е начин;

- (г) не са изпълнили задълженията си, свързани с изплащането на дългове към консолидирания държавен бюджет;
- (д) съдът е произнесъл присъда със силата на *res judicata* за тяхното участие в измама, корупция, криминална организация или друга незаконна дейност в ущърб на Общностите или националните финансови интереси;
- (е) установено е сериозно нарушение на договора поради неизпълнение на договорните им задължения във връзка с процедура за възлагане на обществена поръчка или друга процедура, свързана с предоставянето на безвъзмездна финансова помощ от Общността или националния бюджет.

Кандидатите се изключват от участие в поканата за подаване на предложения или предоставянето на финансова помощ, ако по време на отправената покана за подаване на предложения:

- (ж) те са субект в конфликт на интереси; конфликтът на интереси представлява всички обстоятелства, които биха могли да повлияят на оценяването или процеса на изпълнение, по обективен или субективен начин. Такива обстоятелства могат да произтекат от икономически интереси, политически или национални привилегии или семейни връзки.
- (з) са виновни за укриване на факти при предоставянето на информацията, изискуема от Управляващия орган/Съвместния технически секретариат, като условие за участие по поканата за подаване на предложения или непредоставянето на тази информация;
- (и) са се опитали да се сдобият с поверителна информация или да окажат влияние върху оценяващите органи по време на процеса на оценяване към тази или предишни покани за подаване на предложения;

В случаите, упоменати в подточки (а), (б), (в), (е), (з) и (и) по-горе, организациите са изключени от участие за период от две години от момента на установяване на нарушението. В случаите, упоменати в подточки (б) и (д), изключването важи за период от четири години, считано от датата на уведомлението за издаденото съдебно решение.

⚡ ВАЖНО

От името на всички партньори Водещият партньор трябва да подпише „Декларация за допустимост“ (Приложение А4), чрез която декларира, че всички партньори по проекта, включително Водещия партньор, не попадат в нито една от горепосочените категории от (а) до (и).

2.2.2 Допустимост на дейностите

Предложенията за проекти трябва да съответстват на индикативните операции от ключовата област на интервенция към всяка приоритетна ос, така както е определена в Програмата за трансгранично сътрудничество (ИПП) България – Турция.

⚡ ВАЖНО

По тази покана за предложения ще бъдат финансирани два типа проекти:

- неинвестиционни („меки“) проекти, които си поставят за цел да разработват проучвания, да организират работни и други семинари, обмен на опит и
- „инвестиционни“ проекти като строителни дейности, доставки и др. Такива проекти могат да включват и „меки“ мерки.

По тази покана за подаване на предложения ще бъдат финансирани и предпроектни проучвания или други видове подготовка на техническа документация.

Продължителност на проекта и размер на безвъзмездната финансова помощ

Приоритетна ос	Област на интервенция	Вид мярка	Размер на безвъзмездната финансова помощ (€)	Продължителност на проекта (минимум-максимум месеци)
Приоритетна ос 1 <i>Устойчиво социално и икономическо развитие</i>	1.1 Подобряване на връзките в социалното развитие и социалното сближаване	Мека	10 000-100 000	6-12
	1.2 Повишаване на конкурентоспособността на икономиката	Мека	10 000-100 000	6-12
	1.3 Инфраструктурна подкрепа за повишаване на икономическия потенциал на зоната на сътрудничество	Инвестиционна	100 000-600 000	6-24
Приоритетна ос 2 <i>Повишаване на качеството на живота</i>	2.1 Опазване на околната среда, природата, историческото и културно наследство	Мека	10 000-100 000	6-12
		Инвестиционна	100 000-600 000	6-24
	2.2 Изграждане на капацитет за устойчивото използване на природните ресурси, културното и историческо наследство	Мека	10 000-100 000	6-12

Трябва да се добави, че нито една сума от безвъзмездната финансова помощ не може да превишава 85% или да е по-ниска от 50% от общите допустими разходи на проекта (виж подточка 2.2.3). Остатъкът от сумата (15%) се финансира от националните бюджети на страните партньори под формата на национално съфинансиране. Финансов принос чрез собствени средства от страна на кандидатите и партньорите не е задължителен. Няма ограничения за размера на допълнителното собствено съфинансиране.

Месторазположение: Дейностите трябва да се извършат в една или двете държави: Република България и Република Турция в рамките на допустимите региони, изброени по-долу

Следните области и общини са допустими за Република България:

- ✓ Област **Бургас**: 13 общини – Айтос, Бургас, Средец, Камено, Карнобат, Малко Търново, Царево, Несебър, Поморие, Руен, Созопол, Сунгурларе, Приморско;
- ✓ Област **Ямбол**: 5 общини – Ямбол, Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа;
- ✓ Област **Хасково**: 11 общини – Хасково, Димитровград, Ивайловград, Любимец, Маджарово, Минерални бани, Свиленград, Симеоновград, Стамболово, Тополовград, Харманли.

Следните провинции и околии са допустими за Република Турция:

- ✓ **Провинция Едирне**: 9 околии – Едирне, Енез, Хавса, Ипсала, Кешан, Лалапаша, Мерич, Сюлоглу, Узункьопрю;
- ✓ **Провинция Къркларели**: 8 околии – Бабаески, Демиркьой, Къркларели, Кофчаз, Люлебургаз, Пехливанкьой, Пинархисар, Визе;

⚡ ВАЖНО

Ако проектът предвижда изпълнение на дейности в съседна област, следва да се предоставят достатъчно солидни аргументи за това.

Видове дейности:

Видовете дейности, финансирани по всяка Приоритетна ос, Ключови области на интервенция и Индикативни операции трябва да демонстрират ясно трансгранично въздействие върху допустимата за финансиране зона по програмата.

По-долу е дадено подробно описание на допустимите дейности по тази покана за предложения:

Приоритетна ос 1 - Устойчиво социално и икономическо развитие

Тази приоритетна ос цели да повиши общата конкурентоспособност на трансграничната икономика и да подобри социалното развитие и сближаване на граничния регион:

Оста е разделена на три ключови области на интервенция, които се отнасят до:

- **Подобряване на връзките в социалното развитие и социалното сближаване**
- **Повишаване на конкурентоспособността на икономиката;**
- **Инфраструктурна подкрепа за повишаване на икономическия потенциал на зоната на сътрудничество.**

Ключова област на интервенция 1 – Подобряване на връзките в социалното развитие и социалното сближаване

Допустимите дейности следва да използват „меки“ мерки и символично се отличават с два типа характеристики: развитие на човешкия ресурс чрез насърчаване на европейската концепция за непрекъснато образование през целия живот и двустранно сътрудничество между съседните държави.

Списъкът от дейности включва, но не е ограничен до:

- Развитие на съвместни продукти за обучение, ръководства, учебници, наръчници и др. материали;
- Реализация на трансгранични дейности, чиято цел е развитието на човешкия ресурс и повишаването на уменията на уязвимите граждани, така че те да съответстват на търсенето и изискванията на пазара на работна ръка;
- Създаване на съвместни системи за развитие на човешките ресурси, разработване на стратегии и споделяне на добрите практики в областта на управлението на ЧР;
- Пилотни мероприятия и дейности за създаване на контакти между организациите/институциите чрез реализацията на инициативи за обучение/образование и изграждане на капацитет и на схеми, целящи да укрепят социалните и културни отношения; разработване и реализация на трансгранични инициативи между съответните (обучителни/образователни/научни) институции (като семинари, конференции, обучения, чиято цел е трансфера на ноу-хау, трансфер на технологии, научен и културен обмен), създаването на сътрудничество между образователните/професионални институции и пазара на работна ръка, създаването на съвместни информационни системи, които дават възможност за институционални контакти с цел трансгранични дейности, изследвани за създаването на общи социални и обществени услуги, включително в областта на здравеопазването и др.;
- Реализация на трансгранични дейности в граничния регион, които целят да насърчат успешния бизнес и практиките на трансгранично сътрудничество, както и да засилят обмена на експертни знания;
- Създаване на информационни мрежи за електронни услуги (е-здравеопазване, е-обучение, е-правителство и др.)

Ключова област на интервенция 2 – Повишаване на конкурентоспособността на икономиката

Допустимите дейности следва да използват „меки“ мерки. Списъкът от дейности включва, но не е ограничен до:

- Изготвяне на съвместни изследователски проучвания върху пазарните възможности.

- Реализация на инициативи за развитие на общ пазар на работна ръка и по-тясно сътрудничество между работната ръка.
- Разработване на обучения, научен трансфер и обмен на добри практики с цел да се създаде икономика, базирана на знанието.
- Трансгранични дейности за повишаване на осведомеността във връзка със съответствието с правото на Общността за МСП, относно развитието на пазара и пазарните условия от другата страна на границата: семинари, обучителни курсове, информационни кампании, съвместна разработка на ръководства и други публикации, оценки и други видове сътрудничество в тази насока.
- Създаване на структури за сътрудничество, които да предлагат съвместни трансгранични услуги на бизнеса, особено на МСП, като консултират относно подготовката и регистрацията на частни фирми, НПО и държавни институции, обезпечавайки системи за качество на управлението, продукти и екологични изисквания;
- Съвместни действия за подкрепа на бизнеса и трансгранични бизнес инициативи: създаване на центрове за подкрепа на трансгранични бизнес инициативи, разработване на съвместни маркетинг и рекламни услуги, използване на ИКТ² за насърчаване на трансграничното сътрудничество между фирмите (информационни услуги, създаване на бази данни на регионалните заинтересовани страни, съвместни бизнес справочници, интернет платформи, различни интернет-базирани информационни ресурси), съвместни инициативи за привличането на преки инвестиции в трансграничната зона и засилване на трансфера на експертни умения и др.
- Консултации и съвети за стартиране на нов бизнес, бизнес планиране и стратегическо развитие, трансфер на технологии, патенти и търговски марки, правни въпроси, финанси и маркетинг;
- Трансгранични инициативи за насърчаване на предприемаческо сътрудничество: разработване на схеми за подкрепа и създаване на икономически мрежи;
- Насърчаване на трансграничното създаване на контакти чрез организирането на трансгранични бизнес събития като срещи, семинари, обучения, работни семинари, конференции, награди за постижения в бизнеса с цел търсене на партньори, получаване на общи бизнес съвети и обучение, развитие на възможностите за създаване на клъстери и др.
- Подкрепа за основаването на смесени предприятия, кооперации или консорциуми за съвместно производство или предлагане на туристически услуги – изготвяне на бизнес и маркетинг планове, пазарни проучвания, рекламни кампании (пазар и връзки с обществеността), преки експортни продажби и маркетинг.
- Действия, целящи да развият, разнообразят и насърчат устойчивия туризъм в района, на базата на уникалността на общото природно наследство, изобилието на биоразнообразието и културните богатства, рекламиране на трансграничната зона като уникална дестинация;
- Съвместни проучвания, свързани с повишаването на енергийната ефективност и на използването на възобновяеми енергоизточници;

² ИКТ – информационни и комуникационни технологии

Ключова област на интервенция 3 – Инфраструктурна подкрепа за повишаване на икономическия потенциал на зоната на сътрудничество

(1) „Меки“ мерки

По тази индикативна операция са допустими следните дейности:

- Предварително и последващо проучване на осъществимостта;
- Икономически и технически проучвания;
- Анализ на съотношението приходи-разходи, маркетингови проучвания, финансови планове и планове на паричните потоци;
- Оценка на въздействието върху околната среда;
- Изследователски и информационни услуги за предприемаческите, здравни, социални и образователни организации – създаване на бази данни, интернет платформи, съвместни бизнес справочници, технически проучвания;
- Проучвания на досегашната ситуация и правила за изготвянето на схеми за помощи и инструменти за финансова подкрепа;
- Подробни разработки на проекти, архитектурни и инженерни планове и изготвянето на друга необходима документация;
- Изготвяне на тръжната (възлагане на обществена поръчка) документация и количествените сметки

(2) „Инвестиционни“ мерки

Допускат се инвестиционни дейности, които целят да подобрят дребномащабната инфраструктура:

- Развитие/реконструкция на социална инфраструктура (за образование, здравеопазване, детски заведения и др.), включително дребномащабната инфраструктура, която обезпечава равните възможност за достъп до основните институции;
- Инвестиране в/Доставка на специализирано оборудване (например бази данни, информационни системи и др.);
- Ремонт и създаване на дребна инфраструктура, комуникационни мрежи и съпътстващи съоръжения (автобусни спирки, паркинги, тротоари, осветление и зелени площи, разширяване на улици и др.);
- Строителен надзор на дейностите свързани с инвестициите в дребномащабната инфраструктура.

📌 ВАЖНО

Всички предвидени инвестиционни дейности трябва да бъдат придружени с работен проект (ако е приложимо според съответното законодателство). Проектите от две фази не са допустими. На кандидатите се разрешава да участват или във фазата на техническото проектиране или на работната/строителната фаза.

Всички инвестиционни дейности трябва да се реализират на публична общинска или публична държавна собственост.

Всички инвестиционни предложения трябва да имат положителна оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС), ако за подобни дейности се изисква ОВОС според националното законодателство.

Приоритетна ос 2 – Повишаване на качеството на живота

Общата цел на тази Приоритетна ос е да предвиди сътрудничество за опазване на природата и специфични аспекти на околната среда, защита на историческото и културно наследство, както и осигуряване на помощ при спешни случаи.

Оста е разделена на две ключови области на интервенция, които са свързани с опазването на околната среда, природата, историческото и културно наследство и изграждането на капацитет за устойчивото използване на природните ресурси, културното и историческо наследство.

Ключова област на интервенция 1 - Опазване на околната среда, природата, историческото и културно наследство

Списъкът от дейности включва, но не е органичен до:

(1) „Меки“ мерки

- Изграждане на трансгранични интегрирани подходи, мрежи и сътрудничество между съществуващите институции в областта на околната среда (например агенции за опазване на околната среда, администрациите на защитените територии) за поддържането на устойчивостта на екосистемите и опазване на естествената среда чрез развитието и прилагането на съвместни/свързани планове за управление и съвместни решения за защитените природни територии и опазване на биоразнообразието, чрез развитието и прилагането на съвместни планове/образователни/обучителни програми за предотвратяване на замърсяването, обезлесяването и ерозията на почвите;
- Дейности, целящи да укрепят трансграничното сътрудничество между културните институции/организации чрез създаването на нови общи трансгранични културни продукти и услуги, развитие на културния туризъм, съвместни изследвания върху културното наследство, усъвършенстване на модели на управление на културни обекти и др.;
- Разработване на нови трансгранични интегрирани продукти на селския туризъм, които обхващат целия туристически цикъл – дестинации, услуги, изграждане на умения, програми за изграждане на посетителски центрове, маркетинг, реклама и др.
- Културно сътрудничество чрез създаването на съвместни традиционни и нови фестивали, изложби, културни събития, насърчаване/съживяване на традиционните занаяти, обичаите и културното наследство;
- Инициативи, които подкрепят/популяризират историческото и културно наследство в трансграничната зона;
- Разработване на съвместни системи за ранно оповестяване с цел предотвратяване на природни и технологични бедствия;
- Съвместни изследвания на въздействието на промените в климата върху района и съвместни планове за действие за намаляването на това въздействие;
- Дейности за ограничаване на екологичното замърсяване в минните обекти (например, обмен на опит, трансгранични изследвания, изготвянето на устойчиви планове за управление и др.);

- Пред-проектни и други проучвания и оценка на въздействието върху околната среда;
- Разработване на работни проектни, подробни проектни/архитектурни/ инженерни планове, картографиране (в съответствие с националното законодателство на страните партньори) и изготвянето на необходимите документи за инвестиране в тази конкретна ключова област на интервенция;
- Научноизследователски и информационни услуги – създаване на бази данни, интернет платформи, технически проучвания и др.;
- Реализирането на програми и системи за наблюдение, събиране на данни, съхранение на данни и тяхното разпространение, включително изграждането на институционален капацитет.
- Реализиране на дейности за подобряване управлението на горите и устойчивото използване на местните природни ресурси, включително събирането на други (не кутиврани) продукти (билки, гъби), което да гарантира устойчивото им използване, както и организиране на кампании за обществена осведоменост за насърчаване на опазването на природата.

(2) „Инвестиционни“ мерки

- Подобряване и ре/конструкция на дребномащабна инфраструктура, насочена към природни и културни обекти;
- Възстановяване, опазване и консервация на значими територии, видове и местообитания (рекултивация на засегнатите територии, включително унищожени от пожари, презасаждане, възстановяване на влажни зони, възобновяване на популации на ендемични видове, залесяване с внасяне на подобрители в почвата и др.)
- Създаване/възстановяване на маркировка – табла, стрелки, картови схеми, маркировка на пътеки, обяснителни/насочващи табели и др., в съответствие със съществуващата номенклатура, карти и издадени пътеводители.
- Ре/конструкция или рехабилитация на модерна туристическа инфраструктура – площадки за къмпинг и съоръженията прилежащи към територии с голяма природна стойност; системи от алеи за пешеходци, горски пътеки, еко-пътеки, пътеки за езда; създаване на зони и съоръжения за скално катерене, водни спортове; създаване и оборудване на места за отдих, места за пикник с условия за безопасно палене на огън и съответния надзор (според изискванията на националното законодателство там, където е разположено мястото).
- Изграждане на пътеки за велосипедисти и мотористи на подходящи места (поради екологичните проблеми, които създават тези дейности, територии и маршрути, които са податливи на ерозия, не трябва да се използват за тази цел. За този тип дейности трябва да се изисква Оценка на въздействието върху околната среда).
- Създаване и оборудване на места за наблюдение на животни: платформи за любители на птици и фотографии, хранилки за диви птици/животни, изработени от естетично/екологично съобразни материали. „Зелени“ и „тематични“ еко-пътеки (орнитоложки, ботанически), образователни/научни пътеводители.
- Създаване на по-добра инфраструктура за посещение от туристи, включително за хора с увреждания, подобряване на достъпа и комуналните услуги към природните феномени/забележителности и културни обекти, например стълби, осветление, водоснабдяване и канализация, електричество, отопление и вентилация, монтиране на пътни знаци и табели, терасиране, тоалетни, малки съоръжения за събиране на отпадъците и др.

- Строителни дейности, които да подобрят достъпа до забележителности и обекти на селски туризъм – паркинги, ре/конструкция на пътищата (с ограничена дължина до 2 км), зони за отдих и др., и съответния надзор (според изискванията на националното законодателство там, където е разположено мястото).
- Ре/конструкция/преоборудване/рехабилитация на сгради, „насочени към природата“ осведомителни/образователни/посетителски центрове (това са центрове, които изпълняват дейности, целящи да привлекат туристите по-близо до природата), съчетани/или не с професионално обучение на водачи, аниматори, планински водачи, спасителни отряди и др.
- Развитие и изграждане на дребно-машабна инфраструктура, свързана с културните обекти; Ре/конструкция/рехабилитация на културните центрове/обекти и прилежащата дребно-машабна инфраструктура.
- Дребно-машабни инвестиционни дейности с малък обхват и доставка на специализирано оборудване и технологии, свързани с опазването на природата и необходими за осъществяването на дейности по този компонент (например закупуване и внедряване на системи за полево наблюдение, събиране, съхранение и разпространение на данни, системи за ранно оповестяване, подобряване на горското управление и др.).
- Доставка на оборудване и материали – за осведомителни, образователни, посетителски или други центрове; създаване на информационни системи за туристическата информация и културните центрове, оборудване за културни събития, за системи за наблюдение (например наблюдение на нивото на влажността и температурата в музеите), вентилационни системи, охранителни системи и др.
- Дребно-машабни инвестиционни мерки за подобряването/рехабилитирането на кладенци/потоци/езера и заобикалящите ги територии, ерозирали земни участъци и влажни територии, археологически, етнографски и фолклорни обекти.
- Подготовка и реконструкция на ферми за внедряването (или преминаването към) технологии за органично фермерство, животновъдство и аквакултури.
- Инвестиции в дребната инфраструктура, чиято цел е развитието на устойчиво органично фермерство, рибовъдство, земеделие и овощарство, включително отглеждането и производството на билки, ядки, растения с медицинско предназначение, подправки, зеленчуци, пчелни продукти, животински продукти, отглеждане на гъби, диви горски плодове, създаване на разсадници за дървета и др.
- Инвестиции в дребно-машабната инфраструктура, чиято цел е да премахнат техническите бариери като подобрят инфраструктурата за събирането на селскостопански/органични отпадъци, изхвърлянето на хербициди, анаеробно разлагане и производство на биогаз, пречистване на селскостопанските отпадъчни води и др.
- Дейности, целящи непрекъснатата защита от отрицателните последици от наводненията – почистване на речните корита, възстановителни работи от стихийни бедствия, възобновяване/рехабилитация на структурите за воден контрол и пренасочване, като: защитни стени, насипи, диги, вълноломи; рехабилитация и изграждане на отводнителни съоръжения и инфраструктура, създаване на малки хидротехнически съоръжения и предприемане на други действия за подобряване на трансграничното управление на наводненията, укрепване на реките с цел наблюдение на водите и др.
- Надзор над строителните работи, свързани с инвестициите в дребно-машабна инфраструктура.

📌 ВАЖНО

Всички предвидени инвестиционни дейности трябва да бъдат придружени с работен проект (ако е приложимо според съответното законодателство). Проектите от две фази не са допустими. На кандидатите се разрешава да участват или във фазата на техническото проектиране или на работната/строителната фаза.

Всички инвестиционни дейности трябва да се реализират на публична общинска или публична държавна собственост.

Всички инвестиционни предложения трябва да имат положителна оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС), ако за подобни дейности се изисква ОВОС според националното законодателство.

Ключова област на интервенция 2 - Изграждане на капацитет за устойчивото използване на природните ресурси, културното и историческо наследство

Индикативни операции

(1) „Меки“ мерки

- Съвместни научноизследователски проучвания, обмен на информация и ноу-хау относно опазването на природните ресурси в трансграничната зона, обмен на добри практики и ноу-хау в сферата на възстановяването и съхранението на културното наследство, популяризиране на природните и културни обекти, и тяхната трансформация в туристически обекти;
- Съвместни трансгранични информационни и осведомителни кампании, фокусирани върху опазването на околната среда и природосъобразното поведение, опазване на уязвимите/деликатни територии/местообитания, върху предизвикателствата, свързани с предпазване от екологичните рискове и борба срещу промените в климата, устойчивото използване на природните ресурси и разпространение на правилата за събирането на негорските продукти, готовност за извънредни положения, намаляване на отрицателното въздействие на икономическите дейности върху околната среда и насърчаване на екологично съобразните икономически дейности и др.;
- Създаване на информационни мрежи за популяризиране на общото културно наследство в региона;
- Дейности, свързани с маркетинга и рекламата на културните, природни и селски забележителности – публикуване на брошури и листовки, популяризиране на селските продукти в дадения район, организация на изложби/семинари/конференции, създаване на бази данни, интернет страници и мултимедийни продукти, идентифициране на съществуващите нужди и тенденции на пазара и разработването на подходящи маркетингови стратегии за продуктите;
- Инициране на партньорства между местните заинтересовани лица в трансграничната зона и осъществяването на съвместни действия, насочени към повишаване на осведомеността, маркетинг и реклама, изграждане на капацитет, организация на кръгли маси и работни семинари за обсъждане на теми, свързани с устойчивото развитие на селския туризъм и валоризацията на местните природни дадености и културното наследство.

Следните видове дейности не са допустими за финансиране по двете приоритетни оси:

- Дейности, свързани само или главно с индивидуални спонсорства за участие в работни и други семинари, конференции и конгреси;

- Дейности, свързани само или главно с индивидуални стипендии за обучение или обучителни курсове;
- Дейности без реално трансгранично въздействие;
- Дейности, които предвиждат финансиране на обичайните управленски дейности на местните организации;
- Дейности, които са започнати преди кандидатите да подпишат договор за безвъзмездна финансова помощ с изключение на подготвителни дейности по проекта;
- Дейности, свързани с политически партии;
- Благотворителност – дарения;
- Дейности, обхванати в други програми на Общността.

2.2.3 Допустимост на разходите

Само „допустимите разходи“ ще бъдат взети предвид за финансова подкрепа. Следователно бюджетът е едновременно оценка на разходите и таван за „допустимите разходи“. Обърнете внимание на това, че допустимите разходи трябва да се базират на действително извършени разходи, доказани чрез подкрепящи документи.

Изисквания за допустими разходи:

Разходите трябва да се извършват в съответствие с:

- Регламент (ЕО) № 718/2007 [ОJ L 170 от 29.06.2007 г.] на Комисията от 12 юни, 2007 г. относно прилагането на Регламент (ЕО) № 1085/2006 на Съвета от 17 юли 2006 г., създаващ Инструмент за предприсъединителна помощ – прилагащ регламент за ИПП (ИПП ПР);
- Специфични правила, одобрени от Съвместния комитет за наблюдение.

За да бъдат допустими за финансова подкрепа по поканата за подаване на предложение, разходите следва да:

- са необходими за изпълнението на дейността и да са съобразени с принципите на доброто финансово управление, по-специално и съотношението качество/цена и рентабилност;
- са предвидени в бюджета на проекта;
- са действително извършени от Водещия партньор или неговите партньори по време на периода на реализиране на дейностите, формулирани във формуляра за кандидатстване;
- са отчетени във финансовата и данъчна документация на партньорите, както и са видими и проверими, придружени от подкрепящи документи;
- са верифицирани и сертифицирани като допустими от контролърите, определени съответно от Управляващия орган и Националния партниращ орган;
- съответстват на предвиденото в договора за безвъзмездна помощ, националното и европейско законодателство;
- не са получавали финансиране от друг държавен фонд;
- да са извършени (разходвани) до края на проекта. Началната дата за допустимостта на разходите за подготовка на проекта е датата на официално одобрение на Финансовото споразумение между Република Турция и Комисията на Европейските общности (26 май, 2009 г.), но не по-рано от една година преди датата на обявяване на поканата за подаване на предложения. Началната дата за допустимост на

останалите разходи е датата на подписване на договора за безвъзмездна финансова помощ между УО и Водещия партньор.

Най-общо разходите са допустими, ако са съобразени с принципите на ефективното финансово управление и, ако е приложимо, със съответните разпоредби за възлагане на обществени поръчки.

Проектът може да започне най-рано на датата на подписване на договора за предоставяне на безвъзмездна помощ с изключение на разходите за подготовка на проекта.

На практика е възможно най-ранната начална дата за периода на допустимост на разходите на един от партньорите по проекта да се различава от тази на другите.

Тъй като ДДС не е допустим разход, ако бъде възстановен от краен бенефициент, крайните бенефициенти, които отправят искане за покриване на разходи с „включено ДДС“ ще трябва да издадат документ, че не възстановяват ДДС по никакъв начин. Крайните бенефициенти частично възстановили ДДС трябва да предоставят на контролорите доказателство за процента на невъзстановим ДДС.

Според чл. 89(3) на Регламент (ЕО) № 718/2007 на Комисията, чрез дерогация от чл. 34(3), следните разходи са **допустими** за финансиране от ИПП:

- (а) ДДС, ако са изпълнени следните условия:
 - (i) разходи, които не могат да бъдат възстановени по никакъв начин;
 - (ii) and разходи, за които е установено, че са поети от крайния бенефициент; и
 - (iii) са ясно формулирани в предложението за проект.
- (б) такси, свързани с транснационални финансови транзакции;
- (в) в случаите, когато изпълнението на операцията налага разкриването на отделна банкова сметка/сметки, се покриват банковите такси за разкриване и обслужване на сметките;
- (г) такси за правни консултации, нотариални такси, заплащане на технически или финансови експерти и разходи за счетоводни услуги и одити, ако те са пряко свързани със съфинансираната операция и са необходими за нейната подготовка или изпълнение;
- (д) таксите за издаване на банкови гаранции от банки или други финансови институции, доколкото гаранциите се изискват по силата на националното или общностното законодателство;
- (е) Режимни разходи, ако са базирани на реално извършени разходи по осъществяването на въпросната операция. Фиксираните суми, базирани на средните разходи, не могат да надвишават 25% от тези преки разходи по една операция, които са в състояние да окажат въздействие върху нивото на режимните разходи. Изчисленията трябва да бъдат подходящо документирани и периодично преразглеждани.

❗ ВАЖНО

Принос в натура не е допустим разход по настоящата покана за набиране на предложения!

Списък на допустимите разходи

⚡ ВАЖНО

Общата сума на максималните ставки по бюджетните линии, изброени по-долу, надвишава 100%. В реалните предложения за проекти с действителни разходи, сумата трябва да бъде равна на 100%. **Указаните по-долу прагове не са основание за отхвърляне на предложение за проект, но са строго препоръчителни.**

БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ 1: Административни разходи по проекта – максимум 25% от общите допустими разходи по проекта.

Възнаграждения на персонала, който участва в осъществяването на проекта. Включени са и всички административни разходи като:

Подлиния	Допустими разходи
Възнаграждение на персонала по проекта	Административният и технически персонал включва например Ръководителя на проекта, Координатор, счетоводител, секретар, технически асистент, експерт по обществените поръчки и други експерти. Всички членове на екипа трябва да изпълняват функции, необходими за осъществяването на операцията. Заплатите/таксите за техническия и административен персонал, плюс социалните осигуровки и други разходи, свързани с възнагражденията.
Наем на офис	Разходи по наем на офис.
Режийни	Разходи за покриването на такси за електричество, отопление, вода и др.
Консумативи	Разходи за закупуване на хартия, химикалки, дискети, папки, тонер касети и др.

БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ 2: Пътни разходи и разходи за престой – максимум 15% от общите допустими разходи по проекта

Тази бюджетна линия ще покрива разходите на участниците от двете страни (персонал по проекта и/или преки бенефициенти) при събития, които се провеждат в двете партньорски страни, както следва:

- събития, свързани с проекта (технически срещи, срещи на съвместните работни групи, срещи на екипа по проекта и др., работни и други семинари, обучения)
- командировки, свързани с дейностите по проекта;

Подлиния	Допустими разходи
	Пътните разходи обикновено покриват разходи за: • билети за влак; • билети за автобус; • пътувания с кола/минибус (разходи за бензин/км, застраховка за кола, зелени карти, пътни такси и др.); • медицинска застраховка; • разходи за визи;
	Дневни В рамките на допустимата за финансиране гранична зона на двете партниращи си страни дневните възлизат на 20 евро; извън зоната дневните са 35 евро.
	Разходи за престой В рамките на допустимата за финансиране гранична зона на двете партниращи си страни разходите за престой достигат до 60 евро;

Насоки за кандидатстване

Извън допустимата за финансиране зона разходите за престой достигат до 130 евро.

БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ 3: Срещи, конференции, събития

Разходите за организация на срещи, семинари, пресконференции, осведомителни кампании, обучения, комитети за оценка и др. включват:

Подлиния	Допустими разходи
Наем на зала	Разходи за наем на зала – за срещи, обучения или оценителни процедури;
Наем на аудио/видео оборудване	Разходи за наем на оборудване, включително: • оборудване за превод; • аудио оборудване; • видео оборудване; • други разходи, свързани с осигуряване на оборудване за събития.
Кафе-паузи, напитки, закуски и др.	Разходи за кафе-паузи, напитки и закуски, кетъринг, официални вечери и обеда за всички участници в събитията; ⚡ ВАЖНО Разходи за алкохолни напитки и цигари не са допустими. Разходите са допустими само ако са ясно заявени и лесно установими в поканата/програмата.
Подготовка на материали	Разходи за подготовката на материали към събитията (покани, програми, презентации и др.)
Консумативи	Разходи за консумативи като хартия, папки, кутии, дискети, компактдискове и др.

БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ 4: Информация и публичност

Подлиния	Допустими разходи
Закупуване на рекламни материали	Разходи за закупуването на рекламни материали като химикалки, ключодържатели, компактдискове, USB-устройства, шапки, чанти, бележници, папки и др.
Изработка, дизайн, превод и др.	Разходи за изработката, дизайна, превода, публикуването или отпечатването на: • информационни материали (относно документите по проекта, изпълнението му и др.); • брошури, листовки (информиращи за реализирането на проекта и неговите резултати); • наръчници и ръководства (относно проекта); • рекламни елементи (включително разработката и отпечатването на лого на проекта и др.).
Публикуване в масмедии	Разходи за подготовката на материали и осигуряването на рекламни съобщения по радиото, телевизията и в пресата, билбордове.

БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ 5: Външни експерти и одит

Подлиния	Допустими разходи
Осъществимост,	Разходи за предпроектни проучвания, технически проучвания,

Насоки за кандидатстване

проекти на строежи и др.	изготвяне на работни проекти и др.
Преводачи, лектори, обучители	Разходи за преводачи, лектори и обучители
Пълномощни, сертификати и др.	Разходи за получаване на пълномощни, сертификати, споразумения, разрешителни и др., свързани с изготвянето на документите, доставките и строителните работи. Банкови такси за транснационални финансови транзакции ; Банкови такси за разкриването и обслужването на отделна банкова сметка/и , които програмата изисква;
Консултации	Разходи за външни консултации (за проучвания, правни съвети и др.)
Одит	Разходите за одит са допустими при условие, че се изиска независим одит от ръководството на програмата. Одит ще бъде извършен на проекта като цяло. Разходите за одита следва да бъдат предвидени в бюджета на Водещия партньор.

БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ 6: Инвестиции

Подлиния	Допустими разходи
Интервенция при опериране със земи	Разходи за подготовка на земя – всички дейности, които целят да приведат земята в състояние подходящо за осъществяване на проекта (отстраняване на излишни материали и растителност, пресушаване и др.); Разходи за рехабилитация на земя след завършването на благоустрояването и/или дейностите по опазването на околната среда;
Дребномащабни инвестиции	Разходи свързани с основните инвестиции: (строеж, реконструкция, рехабилитация, разширяване и модернизация на сграда(и)/обект(и) и свързаните с тях инсталации). Разходи за връзка с комунални услуги: електроснабдяване, водоснабдяване и канализация, газифициране и др. Разходи по организация на обекта: места за работниците и оборудването, събиране на отпадъците, огради и др. Разходи за осигуряване на надзор
Доставки*	Разходи за закупуването и наемането на ИТ оборудване и мебели ; Разходи за въвеждане на оборудването в състояния за експлоатация ; Разходи за софтуер ; Закупуването на превозно средство е допустим разход в случай, че то е задължително условие за постигането на целите на проекта (например специализирано превозно средство за помощ при бедствия)

* За оборудване, което няма да се ползва от партньорите по проекта или от целевата група след края на проекта, и в случай че икономическата му рентабилност (съответно - периодът на амортизация) надвишава периода на изпълнение на проекта, единствено разходите за амортизация за периода на изпълнение на проекта ще се считат за допустими разходи. Амортизационните ставки следва да бъдат изчислени в съответствие с националните правила.

Насоки за кандидатстване

Амортизацията се изчислява пропорционално за всеки съответен период, за който се изисква и изготвя периодичен доклад. Цялата стойност на амортизацията за периода на изпълнение на проекта не може да бъде включена като обща сума само за един конкретен отчетен период.

Допустим разход е само пропорционалната сума на амортизационни разходи за периода на изпълнение на проекта.

Стойността на амортизационните разходи (използвания процент и времева продължителност на амортизацията) са обект на проверка.

Амортизационните разходи за оборудването не могат да надвишат закупната цена на оборудването.

БЮДЖЕТНА ЛИНИЯ 7: Други – максимум 15% от общите допустими разходи по проекта

Подлиния	Допустими разходи
Подготовка на проекта	Разходи за подготовка на проекта (срещи между партньорите, консултации, проучвания, превод на документация, предпроектни проучвания, разработка на работен проект и друга техническа документация, данъци и други такси), извършени преди подписването на договора за безвъзмездна финансова помощ. ⚡ ВАЖНО Разходите са допустими от датата на подписването на Финансовото споразумение между правителството на Република Турция и Комисията на Европейските общности (26 май, 2009 г.), но не по-рано от една година преди датата на обявяване на поканата за подаване на предложения. Максимум 5% от общите допустими разходи по проекта. ЗАБЕЛЕЖКА: Изплащането на помощта за разходите по Подготовката на проекта ще бъде извършено само за онези кандидати, чиито проекти са одобрени. В други случаи разходът не се възстановява.
Други специфични за проекта дейности	Специфични дейности, предвидени по проекта, които не могат да бъдат категоризирани в нито една от горепосочените бюджетни линии. Тези разходи са допустими само ако се разпишат подробно в обяснителни документи според сложността на проекта. ⚡ ВАЖНО Максимум 5% от общите допустими разходи по проекта.
Непредвидени разходи	⚡ ВАЖНО Максимум % от общите допустими разходи по проекта.

Недопустими разходи

1. Според чл. 34(3) и чл. 89(3) на Регламент (ЕО) № 718/2007 на Комисията, следните разходи **не са допустими** за финансово участие от ИПП:

- (а) данъци, включително ДДС;
- (б) митнически и вносни мита или други такси;
- (в) наемане или лизинг на земя, наемане или лизинг на съществуващи сгради;
- (г) глоби, финансови санкции и разходи по съдебни спорове;
- (д) оперативни разходи;
- (е) оборудване втора употреба;
- (ж) банкови такси, разходи за банкови гаранции и други подобни такси;

- (з) разходи при обмен на валута, такси и загуби от валутни курсове по която и да е от сметките в евро по отделните компоненти, както и други чисто финансови разходи;
- (и) принос в натура;
- (к) лихви върху дългове.

2. В допълнение, недопустими разходи по проекта са:

- (а) предмети като подаръци (цветя, поздравителни картички);
- (б) възлагане на подизпълнител с договор, където заплащането е определено като процент от общите разходи по операцията, освен ако това плащане не е подкрепено във връзка с действителната стойност на извършената работа или услуги;
- (в) разходи за жилища;
- (г) закупуване на земя, недвижими имоти и данъците при закупуването на недвижим имот и/или земя;
- (д) закупуване на предмети на изкуството;
- (е) заплати на персонала (включително на държавните служители), финансирани от националния/регионален или общински бюджети за извършването на редовна дейност (ежедневни управленски задачи или отговорности на служителя по закон);
- (ж) специални награди и бонуси за служителите;
- (з) за продукти, които се считат авторски, Водещият партньор или неговите партньори по проекта нямат право да искат възстановяване на разходите, свързани с авторско право;
- (и) неизвършени частични плащания по фактури (например компенсации за щети, парични гаранции, намаления при плащане в брой, отстъпки и др.);
- (й) комисионни и дивиденди, приходи;
- (к) закупуване на акции на предприятия, включително и такива, които се търгуват на фондовата борса;
- (л) глоби, финансови санкции и разходи по съдебни спорове;
- (м) комисионни и загуби при обмен на валута поради валутния курс;
- (н) такси за финансови трансакции в рамките на една страна (съответната държава);
- (о) разходи по гаранции с изключение на гаранциите от банки или други финансови институции по отношение на сумата, която се изисква в съответствие с националното или общностното законодателство;
- (п) членски внос и хонорари за срещи;
- (р) данъчни консултации;
- (с) спонсорства;
- (т) индивидуални стипендии или разходи за формално обучение или професионално образование;
- (у) принос в натура;
- (v) финансови награди.

⚡ ВАЖНО

В допълнение на горепосоченото са дадени подробни указания за попълването на проектния бюджет в Насоките за кандидатстване – Формуляр за кандидатстване, Част III.

2.3 Как да кандидатствате

2.3.1 Как да получите пакет с документи за кандидатстване

Пакетът с документи за кандидатстване съдържа Насоки за кандидатстване, формуляр за кандидатстване, приложения и подкрепящи документи. Това са официалните формуляри, които трябва да бъдат представени, когато кандидатствате за финансова подкрепа по програмата. Насоките за кандидатстване предлагат на потенциалните бенефициенти подробни разяснения за процеса на кандидатстване за финансиране.

Пакетът с документи за кандидатстване можете да намерите на следните уебсайтове:

- уебсайта на програмата: www.ipacbc-bgtr.eu
- уебсайта на Управляващия орган: www.mrrb.government.bg, www.bgregio.eu
- уебсайта на Националния партниращ орган: <http://soi.tika.gov.tr>
- уебсайта на Съвместния технически секретариат: www.ipacbc-bgtr.eu
- уебсайта на българското Министерство на финансите: www.eufunds.bg

Кандидатите могат да задават важни въпроси, като ни пишат до 21 календарни дни преди крайния срок за подаване на предложения. СТС ще даде отговор не по-късно от 11 календарни дни преди крайния срок за подаване на предложения.

Въпросите могат да се изпращат по електронна поща или по факс на следния адрес, като ясно се посочи референтния номер на Поканата за подаване на предложения:

Факс: ++359 2 94 05 680

E-mail: tcn_exbd@mrrb.government.bg

Въпросите, които могат да бъдат полезни и за други кандидат, заедно с отговорите към тях, ще бъдат публикувани на интернет страницата: www.ipacbc-bgtr.eu

2.3.2 Как да попълните Формуляра за кандидатстване и неговите Приложения

Формулярът за кандидатстване и неговите приложения трябва да бъдат попълнени и предоставени като се използват формулярите включени в пакета с документи за кандидатстване.

Формулярът за кандидатстване и неговите приложения трябва да бъдат попълнени на английски език. Подкрепящите документи, издадени от национални/местни власти или други органи се прилагат на оригиналния език, придружени от лицензиран превод на английски език.

Моля, попълнете формуляра за кандидатстване и неговите приложения внимателно и максимално ясно, за да може той да бъде оценен правилно.

Задължително попълнете документите на компютър; формуляри, попълнени на ръка няма да се приемат.

Ако нанесете промени в стандартния формуляр за кандидатстване или приложенията, вашата кандидатура ще бъде отхвърлена.

На всички страници трябва да присъства написаният на ръка номер на страницата, в долния десен ъгъл (от Формуляра за кандидатстване до последната страница на последното приложения).

Формуляр за кандидатстване

Формуляр за кандидатстване – заглавна страница:

Заглавието на проекта и името на Водещия партньор трябва да бъдат написани на английски език и в скоби – на родния език. Номерът на приоритетната ос и ключовата област на интервенция (мярка) се намират в таблицата към точка **1.1.4. Приоритетни ос** на програмата на този документ.

Формуляр за кандидатстване ЧАСТ I

⚡ ВАЖНО

Моля, попълнете информацията по-долу за всеки партньор по проекта, започвайки с № 1 за Водещия партньор/бенефициент

1. Информация за кандидата

1.1. Подробна информация

Посочете официалното и *пълно наименование* на организацията.

Посочете официалния адрес, законния представител, телефон, факс и електронна поща.

Ако партньорът е регионален/местен клон - правен субект (със статут на юридическо лице), това трябва да се посочи.

Имената на всички партньорски организации трябва да бъдат посочени както на оригиналния език, така и на английски език. В полето „Правен статут“ трябва да се попълни типа на организацията (от общественения сектор – орган от обществения сектор или публичноправна организация, и от частния сектор – организация с нестопанска цел).

Обществен сектор

- Орган от обществения сектор – юридическо лице, учредено по общественото право, натоварено със специфични компетенции и отговорности, изпълнявани в обществен интерес (например национални, регионални и местни власти).
- Публично-правна организация – юридическо лице, което отговаря на следните критерии:
 - създадено е по силата на публичното или частното право със специфична цел да удовлетворява нужди от обществен интерес;
 - има юридическа правосубектност (включително организациите с нестопанска цел, финансирани от публични институции);
 - финансирано в по-голямата си част от държавата, регионалните и местните власти или други организации, учредени по публичното право; или е субект на управленски контрол от тези органи; или има административен, управителен или надзорен съвет, повечето от половината от чиито членове се назначават от държавата, регионалните или местните власти или от други публичноправни организации.

Частен сектор

- Частна организация с нестопанска цел – юридическо лице, чиято основна цел е да работи в полза на частния или обществен интерес с нестопанска цел, без да генерира финансови печалби (например фондации, граждански сдружения изцяло с частно финансиране).

За всеки от партньорите, включително на Водещия партньор се изискват името и длъжността на законния представител.

Водещият партньор и другите партньори са длъжни да предоставят данни относно предмета си на дейност и номера на данъчната си регистрация.

Водещият партньор е, като главен бенефициент, отговорен за изпълнението на целия проект. Водещият партньор ще бъде адресата на цялата кореспонденция по време на процеса на оценяване на кандидатурата и ще отговаря за отчетността пред СТС след одобрението на проекта. Допълнителна информация за ролята и задачите на Водещия партньор е предоставена в образеца на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, приложен към тези Насоки.

1.2. Профили на партньорите

Посочете миналия опит (за последните 3 години) в дейности, свързани с териториално сътрудничество.

Посочете специфичната роля на всеки партньор в изпълнението и управлението на настоящия проект. Ако Водещият партньор участва като партньор в други предложения за проекти по тази Покана за предложения, те трябва да бъдат ясно посочени от него.

1.3. Опит на партньорите

Посочете вече финансираните и изпълнени проекти (максимум 10 на партньор).

Тук партньорите по проекта трябва да посочат, ако са получавали преди това финансиране от европейските фондове.

Те трябва да предоставят подробна информация за тези проекти (максимум 3 проекта на партньор).

2. Финансова информация

2.1. Подробна информация

Посочете националния идентификационен код (ЕИК), регистрация по ДДС, IBAN, BIC и банкови данни.

2.2. Финансов статус, капацитет и оборудване

Партньорите по проекта трябва да посочат информация, свързана с годишния им оборот, броя на персонала, назначен на пълно работно време, броя на персонала, назначен на половин работен ден, броя на офисите и оборудването.

Формуляр за кандидатстване ЧАСТ II

1. Информация за проекта

1.1. Наименование на проекта

Посочете официалното и *пълно наименование*, както и акронима.

Посочете приоритетите и приоритетните мерки на проекта. Номерът на приоритетната ос и ключовата област на интервенция (мярка) се намират в таблицата към раздел 2 от точка **2.2.2. Приоритетни оси на програмата** на този документ.

1.2. Продължителност на проекта

Посочете продължителността на проекта в месеци.

1.3. Трансграничен характер на проекта

За да докажете трансграничния характер на проекта, трябва да обясните кои от следните критерии (**минимум един**) са изпълнени: Съвместна разработка, Съвместно изпълнение, Съвместен екип, Съвместно финансиране (моля, прочетете раздел 2 – Общи изисквания).

1.4. Трансгранично въздействие на проекта

Кандидатите трябва да предоставят информация относно трансграничното въздействие на проекта. Както се вижда в таблиците за оценка, трансграничното въздействие на проекта се оценява съгласно Техническа и качествена оценка № 12. Ако средният резултат е по-малко от 5 точки по този критерий, предложението за проект ще бъде отхвърлено.

2. Финансова информация

2.1. Източници на финансиране (евро)

Посочете информацията, която се отнася до общата стойност на проекта (въз основа на допустимите разходи), общата стойност на финансирането от ЕС, общата стойност на националното съфинансиране, и ако има такъв – собственият финансов принос.

2.2. Разбивка на допустимите разходи (евро)

Партньорите следва да опишат планираните допустими разходи (по бюджетни линии, както са посочени във формуляра за кандидатстване – Част III – таблица 3).

3. Описание на проекта

3.1. Съответствие с програмната стратегия

Всички проекти по Програмата за трансгранично сътрудничество (ИПП) България – Турция трябва да са в съответствие със стратегията, определена в Програмата. Това може да бъде показано чрез обяснение на очаквания принос на проекта към целите на програмата. Партньорите по проекта трябва да обяснят кратко и ясно как техният проект ще допринесе за целите на програмата.

По тази точка партньорите трябва да обяснят как проектът съответства на програмната стратегия и да посочат приоритетната ос, ключовата област на интервенция и индикативната операция, към които е адресиран проектът.

В случай, че проектът предвижда дейности, които биха могли да допринесат или да окажат въздействие върху друга приоритетна ос или ключова област на интервенция, или индикативна операция, обяснението трябва да присъства в тази точка.

3.2. Цели на проекта

Проектите трябва да си поставят собствени ясни цели (общи и специфични) в съответствие с програмните цели. Трябва да се обясни как целите на проекта съответстват на целите на програмата и приоритетните оси.

3.3. Анализ на досегашната ситуация и необходимост от цялостния проект

Партньорите по проекта трябва да предоставят ясно описание на проблема, който проектът ще адресира и приноса на проекта за неговото решаване. Препоръчва се да опишете какво ново ще предложи проекта спрямо това, което вече е постигнато – включително други дейности, финансирани от ЕС, и други проекти и програми за тази територия – както и спрямо това какво ще бъде постигнат в бъдеще. Трябва да обясните защо това партньорство е необходимо за проекта. В допълнение, нивото на постиженията на проекта трябва да бъде обосновано по отношение на дългосрочното въздействие на неговите окончателни резултати.

3.4. Описание на целевите групи, бенефициентите и предвиденият им брой

Проектът трябва да представи ясно описание на целевите групи, бенефициентите и предвиденият им брой.

„Целеви групи“ са групи/лица, върху които проектът ще окаже положително влияние.
„Преки бенефициенти“ са тези, които са преки участници в изпълнението на проекта.
„Крайни бенефициенти“ са тези, които ще имат полза от проекта в дългосрочен план.

3.5. Дейности по проекта

Партньорите по проекта трябва да попълнят планираните дейности за постигане на целите, както са формулирани в 3.2. Моля, посочете мястото на всяка дейност и партньора, отговорен за всяка една дейност.

3.6. Продължителност и план за действие

За всяка от дейностите ясно трябва да се посочи началната дата, датата на завършване и продължителността.

4. Показатели за наблюдение

4.1. Очаквани резултати (продукти)

Партньорите трябва да предоставят количественото изражение на показателите, които са свързани с продуктите на проекта. Ако проектът може да идентифицира други специфични показатели, те трябва да бъдат добавени в таблицата и изразени количествено.

4.2. Очаквани резултати

Партньорите трябва да предоставят количественото изражение на показателите, които са свързани с продуктите на проекта. Ако проектът може да идентифицира други специфични показатели, те трябва да бъдат добавени в таблицата и изразени количествено.

В полето за „обосновка“ кандидатите трябва да опишат източниците за проверка на резултатите, които трябва да бъдат постигнати.

4.3. Мултиплициращ ефект

Опишете възможностите за умножаване и разширяване на резултатите от дейността.

4.4. Устойчивост

Обяснете как ще осигурите устойчивост след като дейността бъде завършена. Това може да включва аспекти от необходими последващи дейности, вградени стратегии, собственост и др.

5. Съгласуваност на проекта с

5.1. Други програми/стратегии

Партньорите по проекта трябва да идентифицират онези регионални/национални/европейски програми или стратегии в областта, в която е предложението, и да демонстрират съгласуваност на проекта със съответните документи/действия, ако това е приложимо.

5.2. Други проекти

Партньорите по проекта трябва да идентифицират други проекти, спрямо които настоящото предложение може да има допълващ/надграждащ/мултиплициращ ефект.

5.3 Хоризонтални теми

Обяснете как вашият проект ще допринесе за подкрепа/насърчаване на три хоризонтални теми (равни възможности, въздействие върху околната среда и иновативни елементи/методи).

Ако се предвижда отрицателно въздействие, по каквато и да е причина, то тогава трябва ясно да бъде посочено как подобен ефект ще бъде минимизиран или другояче компенсиран.

6. Управление на проекта

6.1. *Обща координация и управление, включително административни и финансови аспекти*

Ролята и отговорностите на Водещия партньор и другите партньори по проекта трябва да са ясно описани.

Водещият партньор е отговорен за общата координация, управление и администриране на проекта, а проектните партньори са отговорни за определени дейности.

Водещият партньор и другите партньори по проекта трябва да изготвят и подпишат Партньорско споразумение, която ясно дефинира ролите и отговорностите на всеки партньор. В пакета с документи за кандидатстване е включен образец на Партньорско споразумение, където са указани минималните изисквания за този тип споразумение. Това конкретно споразумение за проекта може да се разширява и допълва.

⚡ ВАЖНО

Един партньор никога не може да бъде подизпълнител и обратното!
Моля, обърнете внимание, че „партньор“, който участва в изпълнението на проекта като „Водещ партньор“ или „партньор по проект“ е изключен от всички форми на подизпълнителска дейност спрямо другите партньори по проекта.

6.2. *Екип, предложен за изпълнението на проекта*

Партньорите по проекта са длъжни да предоставят информация относно управленския персонал на проекта и техните роли и отговорности към проекта.

Трябва да бъдат приложени и автобиографии на експертите за различните позиции. Препоръчително е партньорите да изберат балансиран екип по отношение на опита, компетенциите и капацитета.

7. Информация и публичност

Според регламентите на ЕО и Програмата, партньорите по проекта трябва да рекламират собствените си проекти и добавената стойност на фондовете на Общността.

В рамките на проекта, Водещият партньор или всеки от проектните партньори трябва да изпълнява дейности по комуникацията и рекламата (медийни кампании, събития, рекламни и информационни материали, електронни канали и др.) Всички партньори по проекта трябва да посочат конкретните мерки, които ще бъдат предприети в този аспект и също така с цел да се разпространят резултатите от проекта. Всички разходи за предложението мерки трябва да бъдат включени във финансовия план за проекта и осчетоводени в бюджетния формуляр. В този план трябва да се упомене и кой ще има полза от проекта; могат да се посочат и други целеви групи като властите на различни нива, предприятия, НПО, други проекти, които се занимават със същите проблеми като предложението за проект, общата публика и масмедииите. Тези дейности следва впоследствие да бъдат оценени, за да се установи въздействието им върху целевите групи (средствата и методите на оценка трябва да бъдат упоменати в таблицата). Бенефициентите следва да приемат да бъдат включени в списък със следната информация: имена на бенефициентите, наименования на проектите и суми на държавното съфинансиране, разпределено за съответните проекти.

Формуляр за кандидатстване Част III

Таблица 1 – ОБЩ БЮДЖЕТ ПО ПРОЕКТНИ ПАРТНЬОРИ

В Таблица 1 – попълнете имената на партньорите по проекта, като започнете с ПП1 (Водещ партньор) и кода на страната. Общият финансов принос автоматично ще се калкулира след като попълните Формата за кандидатстване, Част III.

Таблица 2 – ПОДРОБНА РАЗБИВКА НА БЮДЖЕТНИТЕ ЛИНИИ ПО ПАРТНЬОР (ПП1, ПП2, ПП3 и др.)

Всички партньори по проекта попълват отделно Таблица 2 – в съответствие с номера им в Таблица 1 (ПП1, ПП2, ПП3 и др.), като представят разбивка(разпределение) на разходите, за които всеки от тях ще носи отговорност по време на изпълнението на проекта. Таблица 2 – ПОДРОБНА РАЗБИВКА НА БЮДЖЕТНИТЕ ЛИНИИ ПО ГОДИНИ ще се попълни автоматично и ще даде подробно резюме на проектните разходи по бюджетни линии и подлинии.

Таблица 3 – РЕЗЮМЕ НА РАЗБИВКАТА НА БЮДЖЕТНИТЕ ЛИНИИ ПО ГОДИНИ

Таблица 3 ще се попълни автоматично и ще даде подробно резюме на проектните разходи само по БЛ и години – това е таблицата, която трябва да бъде вмъкната във Формата за кандидатстване, Част 2, точка 2.2.

Таблица 4 - РЕЗЮМЕ НА РАЗБИВКАТА НА БЮДЖЕТНИТЕ ЛИНИИ ПО ПРОЕКТНИ ПАРТНЬОРИ

Тази таблица ще се попълни автоматично и ще даде информация за разпределението (балансирано/небалансирано) на проектния бюджет между партньорите по проекта.

Таблица 5 – ИЗТОЧНИЦИ НА ПРОЕКТА/ФИНАНСОВ ПРИНОС НА ПАРТНЬОРИТЕ

В Таблица 5 трябва да се попълнят източниците на националното съфинансиране – осигурено е 15% държавно съфинансиране и, ако е приложимо (без да е задължително) собствен финансов принос и/или други източници.

⚡ ВАЖНО

Съфинансирането от ЕС не трябва да надхвърля 85% от общите разходи по проекта.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ПАРТНЬОРСТВО И СЪФИНАНСИРАНЕ – попълва се автоматично.

Допълнително всеки партньор по проекта трябва да попълни име и длъжност на официалния/законния представител и датата. След като бъде разпечатана, декларацията трябва да бъде подписана и подпечатана.

⚡ ВАЖНО

Управляващият орган си запазва правото да предложи на СКН намаление на разходите по проекта, ако те изглеждат завишени.

3 Приложения

3.1 Приложения (А)

Следните Приложения трябва да бъдат попълнени съгласно образеца и да бъдат предадени заедно с Формуляра за кандидатстване:

А1. Резюме на проекта

⚡ ВАЖНО

Резюмето на проекта трябва да бъде попълнено на **английски, турски и български** език. Ако има несъответствия между трите варианта, ще важи английският вариант.

А2. Автобиографии на членовете на ръководния екип на проекта

А3. Партньорско споразумение

А4. Декларация за допустимост

А5. Клетвена декларация

А6. Декларация за ангажираност

3.2 Подкрепящи документи (Б)

Следните Подкрепящи документи трябва да бъдат предоставени и предадени заедно с Формуляра за кандидатстване:

Б1. Документални и други доказателства (в оригинал или заверено копие и превод на английски език) относно актуалния правен статут на всички партньори. (издадени не по-късно от 6 месеца преди датата на кандидатстване **(нотариално заверени)**)

Б2. Копие и превод на английски език на счетоводните разчети на партньорите – Годишен счетоводен баланс и Отчет за приходите и разходите за 2007 г. и 2008 г. /ако е приключена/

Б3. Копия от регистрацията на партньорите по националния идентификационен код (ЕИК) и регистрация по ДДС (ако е приложимо).

Б4. Копия от удостоверение, издадени на партньорите от съответната институция (Национална агенция по приходите) за липсата на задължения (данъци и социални осигуровки), издадено не по-късно от 6 месеца преди датата на кандидатстване или план за разсроченото плащане на задълженията, ако има такива (заверени от нотариус).

Б5. Кандидатите следва да приложат, ако е необходимо, Решение на местния Орган на самоуправление (Общински съвет)/Борд на директорите или друга подобна институция относно разработката и изпълнението на проекта – копие и превод на английски език. Това решение указва законния представител на партньора.

Б6. Нотариално пълномощно за делегиране на права от законните представители на партньорите (в случай, че формулярът за кандидатстване и приложените декларации не са подписани от законните представители на Водещия партньор/другите партньори) – **в оригинал и в превод на английски език.**

Б7. Подкрепящи документи, които се отнасят САМО ДО ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОДКРЕПЯЩИ ДЕЙНОСТИ

Б7.1. В случай, че инвестиционните дейности ще се извършват върху имот, който е **държавна** собственост:

- Нотариален акт за собственост или удостоверение за публична собственост върху материалните активи, които ще бъдат обект на строителна дейност (**нотариално заверено копие**).
- Споразумение със собственика, в което ясно е заявено, че активите се предоставят с право на безвъзмездно ползване за целите на проекта за период от най-малко 5 години след края на проекта. (**нотариално заверено копие**).

B7.2. Ако се налага извършването на инвестиционни дейности, които преминават през частна собственост, трябва да бъде взето съгласието на собствениците и да бъде предоставено в съответния законов формат заедно с копие от нотариалния акт за собственост (**нотариално заверени копия**)

B7.3. Ако се налага извършването на инвестиционни дейности в рамките на територии със специален статут, трябва да се предостави съответната документация според изискванията на приложимото национално законодателство (**нотариално заверено копие**)

B7.4. Копие на писмо, издадено от съответния компетентен орган, в което ясно е заявено, че не се изисква Оценка на въздействието върху околната среда (нотариално заверено копие)

ИЛИ

Копие на положителната Оценка на въздействието върху околната среда (положително мнение от компетентния орган) съгласно изискванията на националното законодателство (нотариално заверено копие).

B7.5. Одобрен подробен проект на строеж (ако е приложимо съгласно съответното законодателство).

B7.6 Актуални снимки на обекта

Други документи/разрешителни/оторизации и др., свързани с проекта трябва да бъдат предоставени като Приложения.

⚡ ВАЖНО

В случаите, когато тези документи не са на английски език, трябва да се приложи превод на английски език на частите от тях, които имат отношение към проекта и доказват допустимостта на партньорите; те ще имат първостепенно значение при анализа на предложението.

3.3 Документи с информативна стойност (C)

Следните документи се предоставят само за информация:

C. Договор за безвъзмездна финансова помощ – приложеният договор е единствено индикативен

⚡ ВАЖНО

Всички копия трябва да бъдат заверени с „Вярно с оригинала“ от законния представител на съответния партньор или на Водещия партньор.

4 Къде и как да изпратите кандидатурата си

Всяка кандидатура (пакета от документи за кандидатстване) трябва да бъде подвързана (заедно с приложенията към нея) така, че да не могат да се вадят страници от комплекта. Заглавната страница на Формуляра за кандидатстване трябва да е видима – там кандидатът трябва да е написал <Наименование на проекта>, <Наименование на Водещия партньор>, <Подпис и печат на Водещия партньор>. Пълна електронна версия на Формуляра за кандидатстване и неговите приложения трябва да бъде предоставена на компактдиск (всички документи, които носят официалния подпис/и и/или печати трябва да бъдат сканирани). В електронен формат трябва да бъде предоставено **същото** предложение като това приложено на хартиен носител.

Комплектът от документи трябва да бъде предаден в запечатан плик с препоръчана поща, частна куриерска служба или доставка на ръка (на приносителя ще бъде дадено удостоверение за получена пратка с дата и подпис) на адреса, посочен по-долу:

Пощенски адрес, адрес за доставка на ръка или куриерска служба

България

1202 София

17-19 ул. „Св. Кирил и Методий“

Ет. 2

Върху външния плик трябва да бъде написано следното:

- **Номер на Поканата за предложения: 2007СВ16ІР0008 – 2009 – 1 и**
- **пълното име и адрес на кандидата**

Предложенията, изпратени по друг начин (например по факс или електронна поща) или доставени на други адреси ще бъдат отхвърлени.

Предложенията (формуляр за кандидатстване заедно с приложенията) се предават в един оригинален екземпляр и **2 копия**, подвързани във формат А4.

Попълненият формуляр за кандидатстване трябва да бъде предоставен и в електронен формат (компактдиск или дигитален видеодиск). В електронен формат документите трябва да съдържат точно същото предложение като това на приложения хартиен носител. Документите, издадени от държавни органи или други институции трябва да са сканирани.

Копие от заглавната страница на формуляра за кандидатстване трябва да бъде прикрепено и към лицевата страна на пощенския плик с цел идентификация. Там трябва да присъства следното: Наименование на проекта: Наименование на Водещия партньор: Приоритетна ос и марка.

5 Краен срок за получаване на предложенията

⚡ ВАЖНО

Крайният срок за получаване на предложенията е 28 декември, 2009 г., 16:00 часа.

Всички предложения, регистрирани след изтичането на крайния срок ще бъдат автоматично отхвърлени, дори ако пощенското клеймо показва дата преди крайния срок или ако забавянето се дължи на куриерската служба.

6 Оценка и подбор на предложенията

Критериите за оценка и подбор на проектите, изготвени от Управляващия орган заедно с Националния партниращ орган и Съвместния технически секретариат, са одобрени от Съвместния комитет за наблюдение (СКН).

СКН взема решение за одобрението на проектите и размера на финансовия принос на програмата във всяка операция. След това всеки Водещ партньор/бенефициент ще бъде

Насоки за кандидатстване

информиран с официално писмо, подписано от УО от името на СКН, за одобрението/отхвърлянето на проекта. За одобрените проекти това писмо ще съдържа и информация за следващите стъпки. Подробни правила за процеса на вземане на решение се съдържат в Правилата за работата на СКН.

Договорите с водещите бенефициенти на одобрените проекти се изготвят на базата на образец. Изпълнението на проектите може да започне едва след като договорите бъдат подписани както то УО, така и от водещия бенефициент.

6.1 ЕТАП 1: ОТВАРЯНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА И ПРОВЕРКА ЗА АДМИНИСТРАТИВНО СЪОТВЕТСТВИЕ

Ще бъде оценено следното:

- Спазен ли е крайният срок. Ако крайният срок не е бил спазен, предложението ще бъде автоматично отхвърлено.
- Предложението за проект удовлетворява ли всички критерии, указани в Таблицата за проверка на административното съответствие. Ако каквато и да е част от изискваната информация липсва или е погрешна, предложението може да бъде отхвърлено единствено на това основание и ще отпадне от процеса на оценяване.

✦ **ВАЖНО** Допълнителни пояснения, засягащи административното съответствие на предложенията за проекти могат да бъдат изисквани. Моля, имайте предвид, че допълнителна информация/пояснения не трябва да се изисква, ако одобрението на проекта е възможно без нея.

ПРОВЕРКА ЗА АДМИНИСТРАТИВНО СЪОТВЕТСТВИЕ

ЗА АДМИНИСТРАТОРИ (попълва се от СТС)

Регистрационен №	
Проект №	
Водещ партньор	
Партньор/и	
Наименование на проекта	

№	КРИТЕРИИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНА СЪВМЕСТИМОСТ	ДА	НЕ
1.	Проектното предложение е получено в срок		
2.	Данните за идентификация са ясно посочени върху външната страна на запечатания пакет		
3.	Всички части на Формуляра за кандидатстване и подкрепящите документи са предадени в един оригинал и две печатни копия		
4.	Предаден е електронен вариант на Формуляра за кандидатстване		
5.	Предадено е резюме на проекта на 3 (три) езика – английски, български и турски език.		
6.	Формулярът за кандидатстване е надлежно попълнен съгласно образца		
7.	Всички раздели на Формуляра за кандидатстване са написани (на компютър) на английски език		
8.	Автобиографиите на проектния екип са предоставени на английски език (Приложение 2)		

9.	Представено е Партньорско споразумение между всички партньори (Приложение 3)		
10.	Представена е Декларация за допустимост от Водещия партньор (Приложение 4)		
11.	Представена е Клетвена декларация, подписана от Водещия партньор и всички други партньори (Приложение 5)		
12.	Споразумение за партньорство и съфинансиране, подписано и подпечатано от всеки партньор		
13.	Декларация за ангажираност, подписана и подпечатана от всеки партньор (Приложение 6)		
№	ПОДКРЕПАЩИ ДОКУМЕНТИ	ДА	НЕ
14.	Представени са документални и други доказателства (в оригинал или заверено копие) относно актуалния правен статут на всички партньори. (издадени не по-късно от 6 месеца преди датата на кандидатстване (нотариално заверени))		
15.	Копие на счетоводните разчети на партньорите – Годишен счетоводен баланс и Отчет за приходите и разходите за 2007 г. и 2008 г. /ако е приключена/ <i>(заверени от партньора с „Вярно с оригинала“).</i>		
16.	Копия от регистрацията на партньорите по БУЛСТАТ и ДДС (ако е приложимо) <i>(заверени от партньора с „Вярно с оригинала“).</i>		
17.	Копия от удостоверение, издадени на партньорите от съответната институция (Национална агенция по приходите) за липсата на задължения (данъци и социални осигуровки), издадено не по-късно от 6 месеца преди датата на кандидатстване или план за разсроченото плащане на задълженията, ако има такива (заверени от нотариус).		
18.	Представено е Решение на местния Орган на самоуправление (Общински съвет)/Борд на директорите или друга подобна институция относно разработката и изпълнението на проекта.		
19.	Представени са легализирани заповеди за делегиране на права от законните представители на партньорите (в случай, че формулярът за кандидатстване и приложените декларации не са подписани от законните представители на Водещия партньор/другите партньори) – в оригинал и в превод на английски език.		
№	ПОДКРЕПАЩИ ДОКУМЕНТИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ДЕЙНОСТИ	ДА	НЕ
20.	В случай, че ще се изпълняват инвестиционни дейности върху държавен имот:		

Насоки за кандидатстване

20.1.	Нотариален акт за собственост или удостоверение за публична собственост върху материалните активи, които ще бъдат обект на строителна дейност (нотариално заверено копие).		
20.2.	Споразумение със собственика, в което ясно е заявено, че активите се предоставят с безвъзмездно право на ползване за целите на проекта за период от най-малко 5 години след края на проекта. (нотариално заверено копие).		
21.	Ако се налага извършването на инвестиционни дейности, които преминават през частна собственост, трябва да бъде взето съгласието на собствениците и да бъде предоставено в съответния законов формат заедно с копие от нотариалния акт за собственост (нотариално заверено копие)		
22.	Ако се налага извършването на инвестиционни дейности в рамките на територии със специален статут, трябва да се предостави съответната документация според изискванията на приложимото национално законодателство		
23.	Копие на писмо, издадено от съответния компетентен орган, в което ясно е заявено, че не се изисква Оценка на въздействието върху околната среда (нотариално заверено копие) или Копие на положителната Оценка на въздействието върху околната среда (положително мнение от компетентния орган) съгласно изискванията на националното законодателство (нотариално заверено копие).		
24.	Одобрен подробен проект на строеж (ако е приложимо съгласно съответното законодателство).		
25.	Актуални снимки на обекта		
КОМЕНТАРИ		ДА	НЕ
Предложението за проект отговаря на всички критерии за административна допустимост			
Име на оценителя:		Подпис на оценителя:	
		Дата на оценка:	

⚡ ВАЖНО

Само предложения, които отговарят на всички критерии, упоменати в списъка за проверка на административното съответствие, ще бъдат оценявани на етапи за допустимост, техническа оценка и оценка на качеството.

6.2 ЕТАП 2: ПРОВЕРКА ЗА ДОПУСТИМОСТ

Проверката за допустимост е част от оценката на предложението за проект, базирана на критерии за допустимост, както следва:

Партньорите са допустими, когато:

- Всички партньори са допустими съгласно критериите за допустимост, посочени по-долу в раздел 2.2. Критерии за допустимост на Насоките за кандидатстване.
- Всеки партньор е една от организациите, изредени за всяка ос/интервенция.

Предложенията за проекти са допустими, когато:

- Предложенията за проект отговарят на поне едно от следните условия: Съвместна разработка, Съвместно изпълнение, Съвместен екип, Съвместно финансиране

ПРОВЕРКА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ С КРИТЕРИИТЕ ЗА ДОПУСТИМОСТ

АДМИНИСТРАТИЧНА ЧАСТ (попълва се от УО)

Регистрационен №	
Проект №	
Водещ партньор	
Други партньор/и	
Наименование на проекта	

№	КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ	ДА	НЕ
1.	Поне един партньор от всяка страна на трансграничната зона участва в проекта		
2.	Водещият партньор е регистриран в допустимата гранична зона най-малко 12 месеца преди крайния срок за подаване на предложения за проекти по текущата Покана за подаване на предложения		
3.	Всички партньори са допустими организации (органи от обществеността/публичноправни организации/организации с нестопанска цел)		
4.	Периодът на изпълнение не надхвърля максималната продължителност на проекта по област на интервенция, както е указана в Насоките за кандидатстване		
5.	Стойността на исканата финансова подкрепа е съобразена с праговете, посочени в Насоките за кандидатстване		
6.	Процентът на съфинансиране от ЕС и националните фондове е в рамките на праговете, посочени в Насоките за кандидатстване		
7.	Поне едно от следните условия е изпълнено: Съвместна разработка, Съвместно изпълнение, Съвместен екип, Съвместно финансиране		
8.	Всички кандидати и партньори трябва да разполагат с капацитет да обезпечат временна наличност на средства до възстановяването на сумите по Програмата (<i>подписано Приложение 6 – Декларация за ангажираност</i>)		
КОМЕНТАРИ		ДА	НЕ
Проектното предложение отговаря на всички критерии за допустимост			
Име на оценителя:		Подпис на оценителя:	Дата на оценка:

⚡ ВАЖНО Само предложенията, които отговарят на всички критерии, упоменати в списъка за проверка на допустимостта, ще бъдат оценявани на етапа за техническа оценка и оценка на качеството.

6.3 ЕТАП 3: ТЕХНИЧЕСКА ОЦЕНКА И ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО

Оценката на качеството на предложенията, включително на предложения бюджет, капацитета на кандидата и неговите партньори, се извършва в съответствие с критериите за оценка, изложени в Таблицата за оценка по-долу. Има два вида критерии за оценка: критерии за подбори и критерии за възлагане.

Критериите за подбор са предназначени да помогнат при оценяването на финансовия и оперативен капацитет на кандидатите, за да се гарантира, че те:

- разполагат със стабилни източници на финансиране, достатъчни да поддържат тяхната дейност през целия период на изпълнение на дейностите и, когато е необходимо, да участват в тяхното финансиране;
- Разполагат с управленския капацитет, професионалната компетентност и квалификациите, които се изискват за успешното завършване на предложения проект. Това се отнася и до партньорите на кандидата.

Критериите за възлагане позволяват да се оцени качеството на подадените предложения по отношение на поставените цели и приоритети, и да бъде предоставена безвъзмездна финансова помощ за дейности, които увеличават максимално цялостната ефективност на поканата за предложения. Тези критерии дават възможност за подбор на предложения, за които Управляващия орган има увереността, че съответстват на неговите цели и приоритети, и гарантират прозрачността финансиране от Европейската общност. Те покриват такива аспекти като целесъобразността на дейността, нейната съгласуваност с целите на поканата за предложения, качеството, очакваното въздействие, устойчивостта и рентабилността.

Оценяване:

Критериите за оценка са разделени в секции и подсекции. Всяка подсекция получава точки между 1 и 10.

Забележка за Секция 1. Управленски капацитет

Ако общата средна оценка е под 10 точки за секция 1, предложението за проект няма да бъде предложено за финансиране.

Забележка за Секция 2. Съгласуваност с програмата и другите документи и стратегии

Ако общата средна оценка е под 20 точки за секция 2, предложението за проект няма да бъде предложено за финансиране.

Предварителен подбор

След оценяването се изготвя таблица със списък на проектите, класирани според точките, които са получили и в рамките на наличния финансов пакет, както и списък с резерви според същите критерии.

ТЕХНИЧЕСКА ОЦЕНКА И ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО

ЧАСТ ЗА ТЕХНИЧЕСКА ОЦЕНКА И ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО (попълва се от УО)

Регистрационен №			
Проект №			
Водещ партньор			
Други партньор/и			
Наименование на проекта			
УПРАВЛЕНСКИ КАПАЦИТЕТ			
№	КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР	Мак с. оценка	Справка
1.	Партньорите имат опит в управлението на проекти в подобни или други проекти, финансирани от ЕС	5	Раздел I т.1.3.
	Всички партньори са изпълнили 3 или повече		

	проекти			
	Всички партньори са изпълнили поне 1 проект	4 точки		
	Някои партньори са изпълнявали проекти	2-3 точки		
	Никой от партньорите няма опит	1 точка		
2.	Предложеният екип на проекта има капацитета да управлява проекта		5	Раздел II т.6.1., т.6.2. & автобиографии на членовете на предложения проектен екип
	Целият проектен екип има опит в управлението на проекти	5 точки		
	Някои от членовете на проектния екип имат опит	2-4 точки		
	Никой от екипа на проекта няма опит	1 точка		
3.	Участие на партньорите в управленския екип на проекта		5	Раздел II т.6.1. & т.6.2.
	Балансирано участие на всички партньори	5 точки		
	Небалансирано участие, но на всички партньори	3-4 точки		
	При няколко партньора – липса на участие на някои от тях	2 точки		
	При двама партньори – един не участва	1 точка		
4.	Персонал, технически капацитет и финансова стабилност на партньорите по проекта		5	Раздел I т.2.2.
	Всички партньори имат постоянен персонал, добър технически капацитет и финансова стабилност	5 точки		
	Някои партньори имат постоянен персонал, добър технически капацитет и финансова стабилност	2-4 точки		
	Млади организации/без стабилност на всички партньори	1 точка		
МЕЖДИНЕН СБОР			20	
СЪОТВЕТСТВИЕ С ПРОГРАМАТА И ДРУГИ ДОКУМЕНТИ И СТРАТЕГИИ				
№	КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР		Мак с. оценка	Справка
5.	Проектът съответства на общите и съответните специфични цели на програмата		5	Раздел II т.3.1.
	Съответства на общите и специфични цели на програмата	5 точки		
	Частично съответствие с общите и специфични цели на програмата	2-4 точки		
	Няма съответствие с общите и специфични цели на програмата	1 точка		
6.	Проектът съответства на целите на една от приоритетните оси и една от областите на интервенция и съответните показатели		5	Раздел II т.3.2.
	Ясно съответствие	5 точки		
	Частично съответствие	2-4 точки		

	Няма съответствие	1 точка		
7.	Ясно дефинирани и стратегически подбрани целеви групи	5	Раздел II т.3.4.	
	Ясно дефинирани и количествено изразени целеви групи	5 точки		
	Неясно описание на целевите групи	2-4 точки		
	Няма дефинирани целеви групи	1 точка		
8.	Проектът отговаря на един или няколко от критериите за сътрудничество: съвместна разработка, съвместно изпълнение, съвместен екип, съвместно финансиране	5	Раздел II т.1.2. Споменаване се бегло	
	Отговаря на всички 4 от горепосочените критерии	5 точки		
	Отговаря на 3 от горепосочените критерии	3-4 точки		
	Отговаря на 2 от горепосочените критерии	2 точки		
	Отговаря на 1 от горепосочените критерии	1 точка		
9.	Съгласуваност на проекта с други програми и/или стратегии	5	Раздел II т.5.1. & т.5.2.	
	Ясно демонстрирана съгласуваност	4-5 точки		
	Неясна или неопределена съгласуваност	2-3 точки		
	Няма демонстрирана съгласуваност	1 точка		
10.	Проектът съдържа елементи на добавена стойност, които осигуряват съгласуваност със следните хоризонтални теми: равни възможности, въздействия върху околната среда и иновативни елементи	5	Раздел II т.5.3. Споменаване се бегло	
	Съгласуваност с 3 от горепосочените хоризонтални теми	5 точки		
	Съгласуваност с 2 от горепосочените хоризонтални теми	3 точки		
	Съгласуваност с 1 от горепосочените хоризонтални теми	2 точки		
	Няма добавена стойност	1 точка		
МЕЖДИНЕН СБОР		30		
МЕТОДОЛОГИЯ				
№	КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР	Мак с. оценка	Справка	
11.	Предложените дейности по проекта са подходящи и съответстват на целите и очакваните резултати	5	Раздел II т.3.3 & т.3.5.	
	Съответствие между цел, дейности и резултати	5 точки		
	Не много добре обосновани дейности	2-4 точки		
	Ниско ниво на съответствие	1 точка		
12.	Трансгранично въздействие на проекта	10	Раздел II т.1.3. Споменаване се бегло	
	Силно трансгранично въздействие	10 точки		
	Слабо трансгранично въздействие	4-6 точки		
	Неясно/съмнително трансгранично въздействие	2-3 точки		
	Няма трансгранично въздействие	1 точка		
13.	План за действие и отговорности на партньорите	5	Раздел II	

	Ясен и осъществим план за действие и отговорности на партньорите	5 точки		т.3.6.
	Някои от дейностите не са добре обосновани/някои от отговорностите са неясни	2-4 точки		
	Неясен план за действие и отговорности на партньорите	1 точка		
14.	Ниво на ангажираност и участие на партньорите по проекта в дейностите		5	Раздел II т.3.5.
	Балансирано участие на всички партньори	5 точки		
	Небалансирано разпределение на дейностите между партньорите по проекта	3-4 точки		
	В случай на няколко партньори - не всички от тях участват в дейности по проекта	2 точки		
	При двама партньори – единият не участва в дейности по проекта	1 точка		
15.	Показатели за продукти и резултати		5	Раздел II т.4.1. & т.4.2.
	Предоставени са показатели, които са количествено изразени и съответстващи на дейностите	5 точки		
	Предоставени са някои индикатори	2-4 точки		
	Не са предоставени никакви индикатори или те не са съответстващи	1 точка		
16.	Потенциални мултиплициращи ефекти от проекта и устойчивост на очакваните резултати след приключване на финансирането от ЕС		5	Раздел II т.4.3. & т.4.4.
	Възможности за повторение (мултиплициращ ефект) и добра устойчивост	5 точки		
	Съмнителен мултиплициращ ефект и устойчивост	2-4 точки		
	Няма възможен мултиплициращ ефект или устойчивост	1 точка		
МЕЖДИНЕН СБОР			35	
БЮДЖЕТ				
№	КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР		Мак с. оценка	Справка
17.	Предложените разходи са необходими за изпълнението на проекта		5	Раздел III Споменаване се бегло
	Всички предложени разходи са необходими за изпълнението на проекта	5 точки		
	Някои от разходите не съответстват на предложените дейности	2-4 точки		
	По-голямата част от предложените разходи не са абсолютно необходими за изпълнението на проекта	1 точка		
18.	Максимален размер на бюджетните линии		5	Раздел III

Насоки за кандидатстване

	Взети са предвид максималните размери за всички бюджетни линии	5 точки		
	Някои максимални размери за бюджетните линии не са взети предвид	2-4 точки		
	Максималните размери за бюджетните линии не са взети предвид	1 точка		
19.	Разбивка (разпределение) на бюджета между партньорите		5	Раздел III Таблица 4
	Балансирана разбивка на бюджета между партньорите	5 точки		
	Един или няколко партньори имат бюджет 2-3 пъти по- малък от останалите партньори	2-4 точки		
	Един или няколко партньори имат бюджет 5 пъти по- малък от останалите партньори	1 точка		
	МЕЖДИНЕН СБОР		15	
	ОБЩО		100	
КОМЕНТАРИ				
Препоръка				
Име на оценителя:		Подпис на оценителя:	Дата на оценка:	

📌 ВАЖНО

Само проекти с оценка от 65 нагоре ще бъдат предложени за финансиране

С оглед на съществуващите добри административни практики, Работната група за оценка може да изключи кандидат на всеки етап от процеса за оценка по процедурата, когато е очевидно, че същият не отговаря на критериите за допустимост.

Formatted: Russian (Russia)

Оценка на проекта и процедура за подбор

Lead partners/beneficiaries – Водещи партньори/бенефициенти

Partners' agreement(s) – Партньорско споразумение(я)

Other partners/beneficiaries – Други партньори/бенефициенти

7 Договаряне

Водещият партньор на одобрена операция следва да сключи **Договор по ИПП за безвъзмездна финансова помощ** за общия размер на средства по ИПП със Управляващия орган.

Преди да сключи договора Управляващият орган има правото да проведе преговори за ревизия на бюджета (ако е необходимо).

Преди да сключи договора Управляващият орган актуализира данните по него и определя в приложенията специфичните и изрични изисквания, които крайният бенефициент следва да спазва.

След сключването на Договора по ИПП за безвъзмездна финансова помощ, Водещият партньор носи отговорност за изпълнението на финансираната по линия на ЕС операция.

Проект на **Договор за безвъзмездна финансова помощ** е представен в **Приложение С на тези Насоки за кандидатстване.**

Речник на термините

Кандидат	Юридическо лице, което отговаря на критериите за допустимост и което кандидатства за финансиране по програмата
Бенефициент	Кандидат, чието предложение за проект е одобрено за финансиране
Допустими разходи	Разходи, извършени от Бенефициента по операции, финансирани чрез програмата, които може да се финансират от структурни инструменти, както и от държавния бюджет и/или чрез собствен финансов принос на Бенефициента
Допустима зона/регион	Граничната зона на България включва областите Хасково, Ямбол и Бургас. Граничната зона на Турция включва провинциите Едирне и Къркларели.
Водещ партньор	Кандидат, определен от партньорите, участващи в проекта, отговорен за координиране на процеса на разработване, подаване и изпълнение на конкретния проект
Управляващ орган	Структурата, отговорна за управление на оперативната програма, е ГД „Програмиране на регионалното развитие” в Министерство на регионалното развитие и благоустройството на България.
Национален партниращ орган	Аналогът на Управляващия орган в партньорската държава – турската Агенция за международно сътрудничество и развитие (TİKA)
Приоритетна ос	Стратегически приоритет в рамките на оперативната програма, който включва група взаимосвързани ключови области на интервенция и операции с измерими специфични цели
Партньор	Всеки кандидат, участващ в проект
Проект	Операция, за която се търси финансиране по Програмата; описана във Формуляра за кандидатстване и неговите приложения.

Списък на съкращенията

ОО	Одитиращ орган
ФК	Формуляр за кандидатстване
БГ	Република България
СО	Сертифициращ орган
CARDS	Програма за помощ от Общността за реконструкция, развитие и стабилизация на Западните Балкани
ТГС	Трансгранично сътрудничество
АРП	Анализ на (съотношението) разходи-ползи
ЕК	Европейска комисия
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЕС	Европейски съюз
ГД	Генерална Дирекция
ПР	Правителствено Решение
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИПП	Инструмент за предприсъединителна помощ
ИТ	Информационни технологии
СКН	Съвместен комитет за наблюдение
СТС	Съвместен технически секретариат
УО	Управляващ орган
МФ	Министерство на финансите (Република България)
ИСУ	Информационна система за управление
МР	Меморандум за разбирателство
ДЧ	Държава-членка
НО	Национален партниращ орган
НПО	Неправителствена организация
NUTS	Класификация на териториалните статистически единици
ОП	Оперативна програма
ОПРР	Оперативна програма „Регионално развитие”
РС	Персонален компютър
PR	Връзки с обществеността

ФАР ТГС	Phare (P oland H ungary A id for R econstruction of the E conomy) – Програма „ФАР“ за трансгранично сътрудничество
PRAG	Практическо ръководство за договорни процедури, финансирани от общия бюджет на Европейските общности в контекста на външни действия
АРР	Агенция за регионално развитие
НРД	Научноизследователска и развойна дейност
СОВОС	Стратегическа оценка на въздействието върху околната среда
МСП	Малки и средни предприятия
СОП	Секторна оперативна програма
SWOT	Силни страни, слаби страни, възможности, заплахи
ТП	Техническа помощ
ДДС	Данък добавена стойност
РДВ	Рамкова директива за водите